

Läbi r
helise akna

1. jaanuarist 2013 kehtivad uued valla- asutuste ruumide üürihinnad

On kolm hinnaklassi: tavahind, soodushind lasteringidele ja soodushind Saku valla elanike huvi- ja sporditegevuseks / lk 5

Vallaelanikele jäävad uuel aastal spordi- keskuse tasud endiseks

Võõrastel tuleb rohkem maksta / lk 5

Saku Valla Noortekeskuse juht

Reili Raamat

„Noortel on palju muresid ja probleeme. Kui neid aidata õnnestub, on väga hea tunne.“ / lk 7

Algas jõuluootuse aeg

2. detsembril süüdati valla-
maja ees
advendituled.
Kirikuõpetaja
Jüri Vallsalu
(pildil vasa-
kul) rääkis
kohalolijate-
le, et valgust
saab alati ja-
gada. Et ja-
gades valgus
ei kao, vaid
seda saab
hoopis roh-
kem. Et hea-
dusega on
samuti - ka
headust saab
jagades palju.
„Jõulud ongi
aeg, mil jaga-
da seda, mis
meil on,“ tu-
letas kiriku-
õpetaja meel-
de. / lk 11

TÄHTSAD TELEFONID

POLITSEI	110
HÄDAABI	112
Häirekeskuse abitelefoni	1345
Perearsti nõuande telefon	1220
Saue konstaablijaoskonna SAKU KONSTAABLIPUNKT	
Jaoskonna juht	672 8300
Korrapidaja	612 4510
Konstaablid	612 4552
Volitatud loomaarst	504 1060

Kuidas on korraldatud vallateede
talvine hooldus? / lk 6

Gümnaasiumis vaieldi, kas Eestis
on hea elada / lk 7-8

Kurtna Kooli lapsed õpivad elu-
keskkonda säilitama / lk 8

Puhkpilliorkester Saku esitles uut
heliplaati / lk 10

Saku Tenniseklubi 1. suvi oli tegus
vihmadele vaatamata / lk 12

Kiisa Huvitavate Kohtumiste Klubis
räägiti Hiina meditsiinist / lk 14

Tere tulemast, väike sakulane!

Saku mõisas tähistati pidulikult suvekuude laste sündi / lk 2

Päike peegeldub
kastepiiskades
paljukordselt,
ema silmade
soojus laste
silmas
paljukordselt,
isa pihkude
soojus laste
pihkudes
paljukordselt...
(Lehte Hainsalu)

Emme-issi silmatera Kaira Heleri Kiis.

Ühine rõõm pisikeste sakulaste sünni üle

INGRID PÕDER

Kadripäevaeelse reede keskpäeval täitus Saku mõisahäärberi peosaal taas kõige nooremate vallakodanikega. Vallavanema traditsioonilisele pidulikule vastuvõtule olid kutsutud koos ema-isaga need 35 last, kes sündinud käesoleva aasta juunis, juulis, augustis või septembris. 17 kutsututest olid poisid ja 18 tüdrukud.

„...Sa sündisid armastusest

koos oma näo ja nimega,” pöördus vallasekretär **Karin Tenison-Alev** vastuvõttu avades südamesse minevate luuleridadega tillukeste päevakangelaste ja nende õnnelike vanemate poole. Rääkides sündide arvukusest Saku vallas ja traditsioonidest pereväärtuste hoidmisel, kinnitas ta vallapoolset toetust laste-ga peredele.

Uusi väikesi kodanikke ja nende peresid tervitanud vallavanem **Kuno Rooba** avaldas

oma peokõnes rõõmu selle üle, et Saku valda tuleb järjest rohkem inimesi. Elanike aastaseks kasvunumbriks nimetas ta rohkem kui 200. Vallal jätkub töid ja tegemisi, et kõigil oleks siin hea elada. Pikemalt rääkis Kuno Rooba lasteaiakohtade puuduse leevendumisest - seda just vanemate laste osas - ja kohe uue aasta algul plaanitud uute rühmade avamisest Kurtina lasteaias. Kuid ka väikesest kohajärjekor-rast söimealiste seas. „See on

tõsine murekoht nii vallavalit-susele kui volikogule,” võttis Kuno Rooba kokku ja tuletas meelde võimalust kasutada val-lapoolset rahalist toetust eralas-teaia teenuse kasutamisel.

Vallavanem tänas peresid, kes hiljaaegu pisipoja või -tütre näol täiendust saanud ja võtnud ette raske töö järeltulija üles kasva-tada. Et lapsest sirguks tubli ko-danik, tuleb kõneleja sõnul perel ja koduvallal vastastikku toeta-des tihedat koostööd teha.

Tilluke Senni Peel usaldas vallavanem Kuno Rooba õnnitluste vastu-võtmise ema Liinale ja isa Holgerile. Fotod: EE

Vanematele pani Kuno Rooba südamele keset tööstressi ja muid muresid oma lapse jaoks alati aega leida, teda kuulata ja suunata. Kui vaja, ka karistada. Ja olla lapse jaoks kogu aeg olemas.

Kohaletulnud 26 pispõnni said kingiks Saku valla logo kujulise hõbedase ripatsi, mis koos lilleõie ja käepigistusega emaleisale ulatati. Ehte linnupesakasti motiiv sümboliseerib turvalist kodu looduse keskel ja jääb alati seks meenutama sünnikohta.

Toreda muusikalise tervituse andis õpetaja **Aili Breti** laululaste ning Saku Muusikakooli klaveri-, kitarr- ja viiuleriala õpilaste ning lauluansamblite kontsert. Peole pani punkti aga ühispildi tegemine - et jäädvustada kõik asjaosalised ja kaastee- lised perede tähtsaimal eluetapil.

Saku vallas tähistatakse pidulikult sünde juba aastast 2005. Traditsiooniks on saanud sel puhul koguneda just mõisa saali, kus lühtrisäras öeldakse tere tulemast uutele vallakodanikele, tänatakse vastseid vanemaid ja rõõmustatakse üheskoos laste sünni üle.

2010 sündis Saku valda 141, aasta hiljem 90 last. Käesolev aasta annab aga põhjust rõõmustamiseks: 10 kuuga on ilmavalgust näinud juba 112 beebit!

HOL tunnustab omavalitsustegelasi

HOLMER on Harjumaa Omavalitsuste Liidu (HOL-i) igaaastane tunnustusauhind, skulptor Aivar Simsoni pronksskulptuur, mida antakse välja kahes kategoorias: Suur HOLMER on mõeldud omavalitsuse volikogu esimehele, linnapeale või vallavanemale, HOL-i juhatuse liikmele või HOL-i tegevaparaadi juhile teenete eest konkreetse valla, linna või omavalitsuste koostöö arendamisel; Väike HOLMER antakse välja omavalitsuse volikogu liikmele, linna või vallavalitsuse või HOL-i büroo töötajale teenete eest konkreetse valla, linna või omavalitsuste koostöö arendamisel.

Sel aastal esitati HOLMERi kandidaatideks 14 omavalitsustegelast. HOL-i juhatuse kinnitas nominendid novembrikuus. Detsembrikuu juhatuse koosolekul valitakse nominentide hulgast salajasel hääletusel auhindade saajad. Tulemused avalikustatakse 30. detsembril Harjumaa ballil.

Nominendid

Suur HOLMER - aasta omava-

litsusjuht (2 auhinda): Tõnis Väli, Aegviidu vallavanem; Leemet Vaikmaa, Padise vallavanem; Vello Jõgisoo, Kose vallavanem; Indrek Tiidemann, Saue vallavolikogu esimees; Rein Heina, Lokska linnavolikogu esimees.

Väike HOLMER - aasta omavalitsustegija haridus-, kultuur-, spordi- ja sotsiaalvaldkonnas (1 auhind): Andres Pajula, Tallinna Haridusameti juhataja; Önnela Tedrekin, Lokska linnavolikogu liige, gümnaasiumi direktor; Mati Öunloo, Keila linnavolikogu aseesimees.

Väike HOLMER - aasta omavalitsustegija rahandus-, ehitus-, majandus- ja keskkonna valdkonnas (1 auhind): Peep Koppel, Tallinna Kommunaalameti juhataja asetäitja; Viljo Leis, Anija valla ehitusspetsialist; **Toivo Alasoo**, Saku valla tehnilise infrastruktuuri spetsialist.

Väike HOLMER - aasta omavalitsustegija - (1 auhind): Kristi Randma, Saue valla sekretär; Maire Link, Kuusalu valla val-lasekretär; Selle Noor, Aegviidu valla pearaamatupidaja. ☺☺

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

KAIRI KALLASTE

28. novembri istungi päevakorras oli 23 punkti

Kehtestati Saku Valla Spordikeskuse teenuste hinnad ja treeningrühmades osalemise tasu alates 01.01.2013 (vt lk 5).

Saku Valla Maja suures saalis 30.12.2012 toimuva aastavahtuse peoõhtu pileti hinnaks kehtestati 18 eurot.

Ühele puudega isikule määrati isiklik abistaja.

Otsustati eraldada alaealine laps emast, kuna lapse jätmine vanema juurde ohustab tema tervist ja elu. Lapse isa asukoht on teadmata.

OÜ-le Forbio väljastati müügipilet 17.-24.12.2012 Saku aleviku keskplatsil jõulupuudega kauplemiseks.

Algatati detailplaneering ja anti lähteseisukohad Kasemetsa külas Rimmelga tee 2 kinnistul ning otsustati jätta algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine, kuna eelhinnangu põhjal eeldatav oluline keskkonnamõju puudub.

Kehtestati 2 detailplaneeringut: Roobuka külas Lordi kinnistul ning Kasemetsa külas Liblika tee 6 kinnistul ja lähialal.

2 korraldusega määrati ehitise arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused ning 2 korraldusega projekteerimistingimused.

Anti 2 kirjalikku nõusolekut: lehtla püstitamiseks Saku alevikus Niidu tn 1 ning puurkaevu rajamiseks Tõdva külas Uue-Matsu kinnistul.

Tunnistati edukaks lihthanke "Saku valla ajutise jäätme- punkti haldaja leidmine perioodiks 01.01.2013-31.12.2013" hankemenetluses esitatud Ragn-Sells AS-i pakkumus, mis sai kõige enam punkte - 45,1.

Väljastati 3 kasutusluba: üksikela- mule Metsanurme külas Kuldkinga tee 2 ja Saku alevikus Kirsi tn 3 ning tootmishoonele Männiku külas Männiku tee 140b.

Saku alevikus asuvale munit- sipaalomandisse taotletavale maaüksusele määrati koha- aad- ressiiks Harjumaa, Saku vald, Saku alevik, Lepiku haljak. ➤

Informatsioon detailplaneeringutest

Saku Vallavalitsuse 28.11.2012. a korraldusega nr 1016 kehtestati Saku vallas Kasemetsa külas Liblika tee 6 kinnistu ja lähiala detailplaneering. Planeeringu ülesanne on ehitusõiguse määramine ja krundi piiride muutmine. Planeeringuga nähakse ette Liblika tee 6 kinnistule ühe üksikela- mu, abihoone ja kasvuhoone ehitamist. Detailplaneering on vastavuses Saku valla üldplaneeringuga. Planeeringuala suurus on ca 4150 m². Vt <http://sise.sakuvald.ee/dp/>.

Saku Vallavalitsuse 28.11.2012. a korraldusega nr 1017 kehtestati Saku vallas Roobuka külas Lordi kinnistu detailplaneering. Planeeringu ülesanne on kinnistu kaheks elamukrundiks jaotamine ning ehitusõiguse määramine lisaks olemasolevale ühe uue üksikela- mu ehitamiseks. Detailplaneering on vastavuses Saku valla üldplaneeringuga. Planeeringuala suurus on ca 10060 m². Vt <http://sise.sakuvald.ee/dp/>.

Saku Vallavalitsuse 28.11.2012. a korraldusega nr 1015 algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõjude strateegiline hindamine Saku vallas Kasemetsa külas Rimmelga tee 2 kinnistul. Planeeringu ülesanne on kinnistu hoonestusala piiritlemine ja ehitusõiguse määramine lisaks olemasolevale üksikela- mule abihoone ja/või üksikela- mu laienduse ehitamiseks. Planeeringuga haaratud maa- ala suurus on ca 2700 m². Vt <http://sise.sakuvald.ee/dp/>.

Alates 17.12.2012 kuni 30.12.2012 on tööaegadel Saku Valla Maja (Saku, Teaduse 1) teise korruse stendil avalikul väljapanekul Saku valla Saku aleviku Mooni tn 10 kinnistu detailplaneering. Planeeringu ülesanne on Mooni tn 10 (endine Jõe krunt 12a) kinnistu ehitusõiguse määramine üksikela- mu ehitamiseks. Detailplaneering on vastavuses Saku valla ning Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringutega. Planeeringuala suurus on ca 1140 m². Avaliku väljapaneku jooksul on Teil õigus esitada detailplaneeringu kohta kirjalikke ettepanekuid või põhjendatud vastuväiteid. Planeeringuga saate tutvuda ka Saku valla kodulehel <http://www.sakuvald.ee/26446>.

Saku valla Roobuka küla Veskimetsa kinnistu detailplaneeringu eskiislahendust tutvustav avalik arute- lu toimub 20.12.2012. a kell 15.00 Saku Valla Majas (Saku, Teaduse tn 1). Planeeringu ülesanne on kinnistu kruntideks jaotamine, hoonestusala piiritlemine ja ehitusõiguse määramine üksikela- mule ehitamiseks. Planeeringuga haaratud maa- ala suurus on ca 6,0 ha. Planeeringu eskiislahendusega saate tutvuda Saku valla kodulehel <http://www.sakuvald.ee/26446>.

◀ Määrati Kasemetsa külas asuva katastriüksuse Käopesa tee 6 ning Jälgimäe külas asuva katastriüksuse Uus-Tooma jagamise tulemusel moodustata- vate katastriüksuste koha-aad- ressid ja sihtotstarbed.

Jäätmeveoga liitumisest va- bastati 4 jäätmevaldajat.

2012. aasta eelarve tuldesse lisati SA-lt Keskkonnainvestee- ringute Keskus laekunud 1498,68 eurot (projektile „Kurt- na Kooli õpilased kui keskkon- nateadlikud tarbijad“); SA-lt Archimedes laekunud 4246 eurot (koolide koostööprojek- tile Comenius); MTÜ-lt Eesti Avatud Noortekeskuste Ühen- dus laekunud 236,80 eurot (noorte konkurentsivõimet suu- rendavale ja sotsiaalset tõrjutust vähendavale projektile); Harju Maavalitsuselt laekunud 1371,73 eurot (kehalise kasva- tuse ainekavas oleva algklasside kohustusliku ujumise algõpetu- se läbiviimiseks) ja 180 eurot (üleriigiliseks puu- ja köögivil- jade kampaaniaks).

Kinnitati põhivara maha- kandmise akt nr 1. Maha kanti amortiseerunud töövahendid.

Kinnitati õppekoha tegevus- kulude arvestuslik maksumus ühes kuus ühe õpilase kohta Saku valla koolides 2013. aastal: Saku Gümnaasiumis 76,35, Kurtina Koolis 168,70 ja Kaja- maa Koolis 401,00 eurot.

Kinnitati lasteasutuse majan- damiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppeva- hendite kulu arvestuslik maksu- mus ühe lapse kohta Saku valla lasteaedades 2013. aastal: Kurt- na Kooli lasteaias 221,20, Saku Lasteaias Päikesekild 215,80 ja Saku Lasteaias Terake 174,50 eurot.

Kiisa-Kurtina-Tagadi-Roobu- ka Pensionäride Ühendusele anti tasuta kasutada 10.12.2012 kell 16-18 juhatuse koosoleku läbiviimiseks Kiisa Rahvamaja ringiruum ning 20.12.2012 kell 13-20 ühiskoosviibimise läbi- viimiseks Kiisa Rahvamaja saal.

Kinnitati Saku Gümnaasiumi, Kurtina Kooli, Kajaama Kooli, Saku Huvikeskuse, Saku Muu- sikakooli, Saku Valla Spordi- keskuse, Saku Päevakeskuse, Saku Vallaraamatukogu, Saku Lasteaia Terake, Saku Lasteaia

Päikesekild ja Kiisa Rahvamaja ruumide üürihinnad (vt lk 5).

4. detsembri istungi päeva- korras oli 13 punkti.

Kehtestati Saku Muusikakoo- li vastuvõtmise, õpperühmade moodustamise, muusikakooli lõpetamise, muusikakoolist lah- kumise ning välja arvamise tin- gimused ja kord ning õpperüh- made suurus ja moodustamise alused.

Otsustati, et Saku Vallaraa- matukogu on seoses uuele raa- matukogutarkvarale ülemine- kuga külastajatele suletud 31.12.2012-07.01.2013.

Otsustati maksta MTÜ Hage- ri Hooldekodu teenusel viibiva seadusjärgsete ülalpidajateta isiku ülalpidamiskuludest kuni 370 eurot kuus 29.11.2012- 31.12.2013 vastavalt esitatud arvetele.

Alates 01.12.2012 peatati pe- retoetuse maksmine ühele isiku- le, kuna isik ei täida perekonna- seadusest tulenevat kohustust last kasvatada ja tema eest hoo- litseda.

Moodustati Saku Vallavalit- suse alaliselt tegutsev komisjon kriisireguleerimisalase tegev- se korraldamiseks ja koordinee- rimiseks Saku vallas.

Asutatava sihtasutuse Saku Kiriku Ehitus nõukogu liikme- teks kinnitati Saku valla esinda- jatena **Marianne Rande** ja **Ku- no Rooba**.

Pikendati 11.01.2010 ettekir- jutuse nr 02/10 punkti 2 (mitte projektikohaselt ehitatud üksik- elamu seadustamine)nõude täit- mise tähtaega kuni 15.02.2014.

Ühe korraldusega määrati ehitise arhitektuursed ja ehitus- likud lisatingimused.

Saku alevikus asuva Juuliku 373 katastriüksuse uueks koha- aadressiks määrati Harjumaa, Saku vald, Saku alevik, Heina tn 14.

Riigihanke „Elektrienergia ostmise“ eest vastutavaks isi- kuks määrati **Virko Kolks**, han- kemenetluse korraldamiseks moodustati komisjon: Kuno Rooba (esimees), **Toivo Alasoo** ja **Virko Kolks**.

MTÜ Kaseoksa AÜ territoo- riumil välja ehitatud ühisvee- värgiga liitunud kinnistute oma- nikke otsustati rahastada 38,35 euroga kinnistu kohta.

Miks end Saku valla elanikuks registreerida

KAIRI KALLASTE
Infospetsialist

Saku vallas elab 2012. aasta 1. detsembri seisuga rahvastikuregistri järgi 9211 inimest. Tegelik rahvaarv on aga tundu- valt suurem: paljude inimeste alaline elukoht on küll vallas, kuid nad on end mõnda teise omavalitsusse regist- reerinud. Elukoha aadress rahvastikuregistris loob vallakodanikule eelduse konkreetsete teenuste ja toetuste saamiseks, aga sellest sõl- tub ka Saku valla toimimine, sõltuvad arenguperspektiivid. Seetõ- tu on oluline, et iga isik hoolitseks enda ja oma alaealiste laste ning eestkostetavate aadressi õigsuse eest rahvastikuregistris.

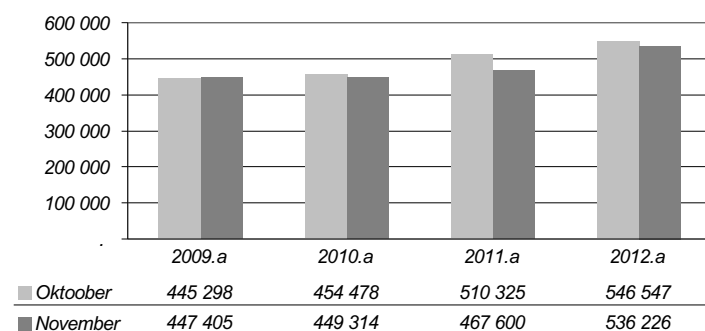
Saku valda registreeritud elanike tulumaksust sõltub omavalitsu- se eelarve suurus. 2013. aastal laekuvate maksete aluseks on 2013. aasta 1. jaanuari rahvastikuregistri andmed. Registreerides ennast Saku valda pärast 1. jaanuari, ei laeku 2013. aasta tulumaks elu- kohajärgsele omavalitsule, vaid sinna, kus oli registreering aasta al- guses. 1. jaanuar on oluline kuupäev ka neile, kelle perre sündis 2013. aastal laps: sünnitoetusele on õigus, kui vanema elukoht on rahvastikuregistri andmetel lapse sünniaasta 1. jaanuari seisuga Sa- ku vallas. Vallakodanikuks olemine on paljudel juhtudel teenuste, soodustingimustel teenuste ja toetuste saamise eelduseks.

Elukoha aadressi saab registreerida, esitades kohalikule omava- litsusele elukohateate. Elukohateate esitamise kohta saab juhiseid Saku valla kodulehelt <http://sakuvv.kovtp.ee/et/asjaajamisjuhised- ja-dokumentide-vormid>.

Enda, oma alaealiste laste ja eestkostetavate elukoha aadressi andmeid saab kontrollida vallavalitsusse kohale tulles isikut tõen- dava dokumendi alusel, allkirjastatud avalduse saatmisel (vastus avaldusele saadetakse krüpteerituna avaldaja e-posti aadressile või paberkanalil avaldaja rahvastikuregistris registreeritud aadressile) või portaali www.eesti.ee vahendusel kodanikule pakutavate rah- vastikuregistri teenuste kaudu <https://www.eesti.ee/portaal/rrteenus.index>.

Üksikisiku tulumaksu laekumine

Novembris 2012 laekus Saku valla eelarvesse 536 226 eurot üksik- isiku tulumaksu. Kasv võrreldes 2011. aasta sama ajaga 14,7%.

Saku Valla Spordikeskuse teenuste hinnad ja spordiringides osalemise tasu

KAIRI KALLASTE

Saku Vallavalitsus kehtestas 28. novembri 2012. aasta istungil Saku Valla Spordikeskuse teenuste hinnad ja spordiringides osalemise tasu, mis hakkavad kehtima 1. jaanuarist 2013. Rahvastikuregistri järgi Saku vallas elavatele inimestele muudatusi ei tule - hinnad jäävad praegusele tasemele.

Saku Valla Spordikeskuses tegutsevad järgmised spordiringid: jalgpall (3 ringi, treener Argo Zirk), ujumine (5, treenerid Teele Deklau ja Eve-Mai Mauer), saalihoki (3, treener Risto Lall), korvpall (3, treener Taavi Vilba), tennis (2, treener Tarmo Lai), karate (2, treener Kalev Põlluaas), kergejõustik (1, treener Tiiu Zirnask) ja jalgrattasport (1, treener Aveli Riitel). Osalemise tasu on nendes ringides ühe või kahe treeningu korral nädalas (üks spordiala) 2.24 eurot kuus ning kolme või enama treeningu korral nädalas (üks spordiala) 3.20 eurot kuus.

Muutub arveldamise kord. Alates 1. jaanuarist 2013 esitab Saku Vallavalitsus lapsevanemale arve lapse osalemise eest Saku Valla Spordikeskuse spordiringides. Lapsevanemal tuleb tasuda spordiklubi liikmemaks klubile ning Saku Valla Spordikeskuse spordiringis osalemise eest vallale.

Samas tõusevad hinnad mittevallaelanikele - neile, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht ei ole Saku vald.

Selleks, et saada Saku valla pakutavaid teenuseid soodushindadega, on juba siin elavatel isikutel kasulik ennast Saku valda registreerida.

Alates 01.01.2013 kehtima hakkavad hinnad:

	Tavahind	Soodushind vallaelanikule
UJULA (pileti kehtivus 1,5 tundi, hommikupiletil 1 tund)		
Tavapilet	5 eurot	2.60 eurot
Sooduspilet		1.60 eurot
10 korra tavapilet	40 eurot	19.20 eurot
10 korra sooduspilet		12.80 eurot
Hommikupilet	3 eurot	1 euro
10 korra hommikupilet	25 eurot	8 eurot
Perepilet	10 eurot	6.40 eurot
JÕUSAAL (pileti kehtivus 2 tundi)		
Tavapilet	4 eurot	2 eurot
Sooduspilet		1.20 eurot
10 korra tavapilet	35 eurot	18 eurot
10 korra sooduspilet		10 eurot
VESIAEROOBICA		
Tavapilet	6 eurot	3.90 eurot
Sooduspilet		3.50 eurot
10 korra pileti	50 eurot	32 eurot
AEROOBICA, SHAPING, JOOGA		
Tavapilet	5 eurot	3.20 eurot
Sooduspilet		2.20 eurot
10 korra tavapilet	40 eurot	25.60 eurot
10 korra sooduspilet		19 eurot
KOMPLEKSPILET (pileti kehtivus 3 tundi)		
Tavapilet	10 eurot	3.60 eurot
Sooduspilet		2.50 eurot
10 korra tavapilet	85 eurot	30 eurot
10 korra sooduspilet		20 eurot
- Isikutele, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Saku vald, kehtib ID-kaardi või õpilaspileti alusel soodushind, Saku valda registreeritud õpilastele, üliõpilastele ja pensionäridele õpilaspileti, üliõpilaspileti või pensionitunnistuse alusel sooduspilet. - Lastele vanuses 0 - 7 aastat on koos täiskasvanuga ujula kasutamine tasuta. - Hommikupileti hinnas ei sisaldu sauna kasutamine. - Perepilet kehtib ühe pere liikmetele (vanem(ad) + laps(ed) vanuses 7 kuni 18 eluaastat). - Komplekspilet annab õiguse kasutada ujulat (v.a vesi-aeroobika), jõusaali ja saalitreeninguid (aeroobika, jooga ja shaping), kaks teenust korraga omal valikul. - Iga üle pileti kehtivusaja spordikeskuses viibitud minuti hind on 15 senti.		

Vallavara üürihinnad on alates jaanuarist viidud ühtsetele alustele

KAIRI KALLASTE

Saku Vallavalitsus kinnitas 28. novembril 2012 toimunud istungil vallavalitsuse hallatavate asutuste ruumide üürihinnad, mis hakkavad kehtima 1. jaanuarist 2013. Uute hindade kehtestamine tulenes vajadusest viia vallavara üürihinnad ühtsetele alustele. On kolm erinevat hinnaklassi: tavahinnad, soodushinnad lasteringidele ja soodushinnad Saku vallaelanike (rahvastikuregistri järgi Saku vallas elavad täisealised elanikud) huvi- ja sporditegevuseks.

Saku Gümnaasiumi ruumide (Tallinna mnt 10) ühe tunni üürihinnad: garderoob ja fuajee 20 eurot, soodushind lasteringidele 11 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 13 eurot; aula 20 eurot, soodushind lasteringidele 4 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 6 eurot; aula ja söökla 35 eurot, soodushind lasteringidele 11 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 14 eurot; raamatukogu 15 eurot, soodushind lasteringidele 7 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 8 eurot; arvutiklass 35 eurot, soodushind lasteringidele 15 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 25 eurot; klassiruum 6,5 eurot, soodushind lasteringidele 2 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 3 eurot.

Saku Gümnaasiumi algklasside hoone (Kooli tn 1) ühe tunni üürihinnad: aula 15 eurot, soodushind lasteringidele 6 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 10 eurot; spordisaal 15 eurot, soodushind laste-

Saku Gümnaasium sai tiitli väärtuskasvatuse kool 2012

Tartu Ülikooli eetikakeskus andis 4. detsembril toimunud 5. väärtuskasvatuse konverentsil „Hea kooli mõõdupuud“ välja tiitli väärtuskasvatuse kool 2012. Aunimetuse pälvis Saku Gümnaasium! Parima selgitamiseks korraldati eelnevalt konkurss „Koostöö lastevanematega ja väärtuskasvatuse koolis: kaasamine või konfliktide ohjamine?“. Tiitel anti välja juba neljandat korda. Rändauhinaks on dolomiidist karikas, millesse kasvama pandud puu jääb tunnustatud kooli. ☺

ringidele 4 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 6 eurot; klassiruum 6,5 eurot, soodushind lasteringile 1,5 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 2 eurot.

Saku Huvikeskuse ruumide ühe tunni üürihind: II korruse suur saal 25 eurot, soodushind lasteringidele 7 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 10 eurot; suur klass 7 eurot, soodushind lasteringidele 1,5 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 2 eurot; väike klass 5 eurot, soodushind lasteringidele 0,8 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 1,5 eurot; III korruse peeglisaal 15 eurot, soodushind lasteringidele 2,5 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 3 eurot. Koos peeglisaaliga on võimalik täiendavalt kasutada ettevalmistusruumi - 6 eurot.

Kajamaa Kooli ruumide ja õueala ühe tunni üürihind: saal ja garderoob 15 eurot, soodushind lasteringidele 5 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 6 eurot; klassiruum 5,5 eurot, soodushind lasteringidele 0,5 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 1 euro; õueala 9,5 eurot, soodushind lasteringidele 0,5 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 1 euro.

Kiisa Rahvamaja ruumide üürihind: saal 11 eurot tund ja 115 eurot päev, soodushind lasteringidele 2 eurot tund ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 2,5 eurot tund; saal ja ettevalmistusruum 11 eurot tund ja 153 eurot päev, soodushind lasteringidele 2 eurot tund ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 2,5 eurot tund; ringiruum 5 eurot, soodushind lasteringidele 0,5 eurot tund ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 0,6 eurot tund; õueala 9,5 eurot tund.

Kurtina Kooli ruumide ja rajatiste ühe tunni üürihind: võimla 30 eurot, soodushind lasteringile 9 eurot ja vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 18 eurot; aeroobikasaal 10 eurot, soodushind lasteringile 2 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 3 eurot; lasteaia saal 10 eurot, soodushind lasteringile 4 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 6 eurot; kooli saal 12 eurot, soodushind lasteringile 7 eurot, val-

laelanike huvi- ja sporditegevuseks 10 eurot; vestibüül 11 eurot, soodushind lasteringile 6 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 7 eurot; klassiruum 5 eurot, soodushind lasteringile 1,5 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 2 eurot; ujula soodushind lasteringile 3 eurot; jalgpalliväljak treeninguks 19 eurot, soodushind lasteringile 10 eurot, vallaelanike treeninguks 15 eurot; spordiväljak võistlusteks 46 eurot, soodushind lasteringi võistlusteks 25 eurot, vallaelanike võistlusteks 35 eurot.

Saku Muusikakooli ühe tunni ruumide üürihind: kammer-saal 7 eurot, soodushind lasteringile 2 eurot, vallaelanike huvitegevuseks 3 eurot.

Saku Päevakeskuse ruumide ühe tunni üürihind: saal 6 eurot, soodushind lasteringile 1,5 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 2 eurot; suur tuba 6 eurot, soodushind lasteringile 1 euro, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 1,5 eurot; saal ja suur tuba 7 eurot, soodushind lasteringile 2,2 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 3 eurot; abiruum 5 eurot, soodushind lasteringile 1 euro, valla-

elanike huvi- ja sporditegevuseks 1 euro.

Saku Lasteaia Päikesekild ruumide ja õueala ühe tunni üürihind: saal 8 eurot, soodushind lasteringile 3 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 4 eurot; võimla 8 eurot, soodushind lasteringile 3 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 4 eurot; ujula soodushind lasteringile 3 eurot; õueala 9,5 eurot, soodushind lasteringile 0,5 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 1 euro.

Saku Vallaraamatukogu ruumide ühe tunni üürihind: konverentsisaal 12 eurot, soodushind lasteringile 2,5 eurot, vallaelanike huvitegevuseks 3 eurot; konverentsisaal ja köök 19 eurot, soodushind lasteringile 3 eurot, vallaelanike huvitegevuseks 4 eurot; 1-kohalise tööruumi üürihind 10 eurot.

Saku Valla Spordikeskuse spordisaalide ja rajatiste ühe tunni üürihind: võimla 35 eurot, soodushind lasteringile 10 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 20 eurot; aeroobikasaal 10 eurot, soodushind lasteringile 6 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 7 eurot; võimlemisaal 10 eurot,

soodushind lasteringile 6 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 7 eurot; ujula üks rada 15 eurot; Saku koolistaadioni ja Saku staadioni täisväljak treeninguks 32 eurot, soodushind lasteringile 17 eurot, vallaelanike treeninguks 24 eurot; Saku koolistaadioni ja Saku staadioni pool väljakut treeninguks 20 eurot, soodushind lasteringile 11 eurot, vallaelanike treeninguks 15 eurot; Saku koolistaadioni ja Saku staadioni täisväljak võistlusteks 76 eurot, soodushind lasteringi võistlusteks 41 eurot, vallaelanike võistlusteks 58 eurot.

Saku Lasteaia Terake ruumide ja õueala ühe tunni üürihind: saal 8 eurot, soodushind lasteringile 4 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 6 eurot; loovustuba 4 eurot, soodushind lasteringile 1,5 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 2 eurot; õueala 9,5 eurot, soodushind lasteringile 0,5 eurot, vallaelanike huvi- ja sporditegevuseks 1 euro.

Juhul, kui ruumide hindadele lisanduvad täiendavad administraatori-, koristus- ja valvekulud, tasub need üürnik vastavalt hinnakalkulatsioonile.

Saku valla teede talihooldest

VIRKO KOLKS
Majandusteenistuse juht

Saku vallavalitsus viis oktoobris läbi riigihanke valla teede ja tänavate talihooldetellimiseks perioodiks 15. novembrist 2012 kuni 31. märtsini 2016. Hankega kavandatakse hooldeteenust vallateedele ja -tänavatele ning avalikus kasutuses erateedele. Samuti soovisime, et hanke võitjalt saaksid pakkumises näidatud hinnaga teenust ka ülejäänud teeomanikud, kes vastava lepingu sõlmivad. Tähtjaks laekusid kuue teehooldaja pakkumised. Kahjuks esinesid paremuselt kolme esimese pakkumistes olulised vead ja neid ei saanud võitjaks tunnustada. Ülejäänud ületasid ettenähtud rahalisi vahendeid ja seetõttu otsustasime hankemenetluse tühistada ning

edasi minna uue hankega. Uue hanke tulemusel otsime teede talihoolduse teostajat perioodiks 15. jaanuarist 2013 kuni 31. märtsini 2016. Kuni tule-muste selgumiseni tellime hool-deteenust ajutiste lepingutega erinevatelt ettevõtjatelt. Kõigi nende jaoks ei pruugi hoolde-piirkonnad varasemast tuttavad olla. Võib juhtuda, et esimestel hooldekordadel ei jõua lumesahk kõigile hooldeplaanidel märgitud teedele. Selle kohta saab teate jätta vallavalitsuse üldnumbrile 671 2431 või e-kirjaga aadressile majandus@sakuvald.ee.

Käesoleval talveperioodil tellib vallavalitsus talihooldetellimiseks vallateedele ning vajadusel ka nendele riigiteedele,

kus toimub ühistranspordiliiklus. Lisaks hooldatakse avaliku kasutuse lepingutega hõlmatud erateid ja neid erateid, mis on nõuetekohaselt välja ehitatud ja teenindavad vähemalt viit eluaset, millest kolmveerandis on rahvastikuregistri andmetel elanikud. Samuti tehakse talihooldet sotsiaalhoolekandeteenust vajavatele isikutele. Üksikjuhtumitel teostatakse lumetõrjet nendel erateedel, mis on väga pikad, kulgevad üle mitme eri omaniku kinnistu ning viivad üksiku elamu juurde. Alates käesolevast talveperioodist on võimalik taotleda teehooldeteenuse osutamist ka endistes aiandusühistutes. Selleks peab vähemalt 50% aiandusühistu elamutes olema rahvastikuregistri andmetel asustatud Saku valla elanikega ja teed peab olema võimalik hooldada. Hooldeteenuse saamiseks tuleb vallavalitsusele taotlus esitada.

Reili Raamat – noorte-keskuse uus asjalik juht

INNA MIKLI

Reili Raamat on nii noor - sündinud 1988, et võiks olla noortekeskuse kliendiks, on ju see asutus mõeldud 7-26aastastele. Alates septembrikuust võibki teda pidevalt näha Saku Valla Noortekeskuses, kuid ... ta on selle asutuse uus juht.

Lapsepõlv Läänemaal

Reili Raamat kasvas Haapsalu lähedal Võntkülas koos aasta vanema vennaga. Koolis käis Taebla Gümnaasiumis. Ta oli tulevasele noorsootöötajale nii sobivalt hästi aktiivne laps: tantsis peo-, show-, kantri- ja rahvataantsu, laulis erinevates koorides, sageli ka solistina. Ning tegi kergetõustikku, eriti sobisid 100 meetri jooks ja kaugushüpe.

Taeblas oli tol ajal palju ettevõtlikke noori. Nii loodi noorte volikogu. Selle aktiivsed liikmed andsid kohalikule võimule ideid ja näpunäiteid, kuidas ja milliseid üritusi korraldada, ning aitasid neid läbi viia. Kirjutati ka kõikvõimalikke projekte ning nende raames käidi tutvumas eluga mujal Euroopas. Nii on Reili külastanud Madeirat ja Itaaliat.

Koolinoorest noorsootöötajaks

Pärast gümnaasiumi lõppu oli Reilil raske otsustada, kas asuda Tallinna Ülikooli Haapsalu Kollidžis algklassiõpetajaks õppima või valida noorsootöö eriala Tallinna Pedagoogilises Seminaris (täna Tallinna Ülikooli Pedagoogiline Seminar). Lõpuks otsustas neiu Tallinna ja noorsootöö ka suks. Ilmselt tegi õige otsuse.

Vabal ajal Reili Raamat maalib, laulab, õpib klaverimängu, spordib... Pildil tõukejalgrattaga Taevaskojas. Foto: erakogu

Õpingute ajal õnnestus päris palju erialast tööd proovida: ta oli igal suvel lastelaagris kasvatajaks, juhatas malevarühmi, oli Rahumäe põhikoolis huvijuht.

Kooli lõppedes asus Reili tööle hoopis Pirital asuvas Hingelinnu Lastehoius. See väike lasteasutus oli mõeldud 15 mudilasele, iga 5 lapse kohta oli üks kasvataja. Nii sai pisikeste poiste ja tüdrukutega väga põhjalikult tegeleda, neile palju õpetada. Eriti meeldis Reilile lastega joonistada - oli ta ju Pedagoogilises Seminaris ka kunstiõpetaja kursused läbinud.

Sakku? Sakku!

Üks Reili headest sõpradest on Sakust pärit. Kodukandi armastajana rääkis noormees sageli, kui ilusa ja toreda paigaga on tegemist. Nii tekkis Reilil huvi. Ja kui ta siis tõepoolest Sakku sattus, hakkas talle alevik kohe meeldima. Ta otsustas uurida, kas Sakus oleks võimalik tööd leida. Eriti oli ta huvitatud tööst noortega. Ja leidis kohe kuulutuse - vallavalitsus otsis lapsepuhkusele minevale noortekeskuse juhatajale asendajat. Reili kandideeris ja võitis konkursi. Alates septembri keskpaigast veab tema Saku Valla Noortekeskuse tegemisi.

Noortekeskuse eesotsas

Reili on küll väga noor, kuid samas väga asjalik. Saku Valla Noortekeskusest on tal oma kindel nägemus. Ta väidab, et tööle asuda oli lihtne - asjad olid korras ja tööstiil kujunenud. Iseenda jaoks tegi ta kohe n-ö paberite süsteemi - tal on vaja, et kõik oleks täpne, korrektne. Näiteks nõuab ta noorsootöötajatelt pärast iga üritust kokkuvõtet, kuidas läks, mis õnnestus, mida tulevikus teisiti teha.

Reili tahab arendada eelkõige meeskonnatööd. Samas usub, et tore meeskond on neil noortekeskuses tegelikult juba olemas ning koostöögi sujub. Teiseks tähtsaks eesmärgiks on külastatavust veelgi tõsta - noortekeskus peab olema koht, kuhu tahtakse tulla. Ja muidugi on mõttes palju vahvaid üritusi. Aga neist ta eelnevalt rääkida ei taha.

Noortekeskuses käivad kõige enam 7-15aastased. Need poisid-tüdrukud saavad juba kõigest aru, samas on neil palju muresid ja probleeme. Reili tahab aidata. Ta ütleb, et kui tekib usaldus, kui laps julgeb oma mure ära rääkida ja kui temal õnnestub aidata, on väga hea tunne. Väga meeldib Reili Raamatule tegeleda ka „vanemate noortega“.

Eesti – kas heaoluühiskond?

INNA MIKLI

Saku koolis tähistati kodaniku-päeva foorumiga teemal „Eesti - kas heaoluühiskond“. Aulasse olid kogunenud kuulama, vaatama ja sõna sekka ütleva gümnaasistid, foorumilaua taga arutlesid 12. klassi õpilased **Kelli Eilart**, **Lennart Lind** ja **Priit Kasemaa** ning külalistena Saku vallasekretär **Karin Tenisson-Alev** ja vabatahtlaste liidu EMSL juht **Urmo Kübar**. Moderaatoriks oli ühiskonnaõpetuse õpetaja **Kristiina Noormets**.

Kas Eestis on hea elada? Kas meil on heaoluühiskond? Vaidlused laua taga väga tuliseks ei läinud, kuigi igal osalejal oli oma seisukoht - kes arvas, et elame väga hästi ja meil ongi hea(olu), kes leidis, et oleme ihaldatud ühiskonnamudelitest veel väga kaugel. Ja kes jäi kahe äärmuse vahele. Osavõtjad olid foorumiks korralikult valmistunud või siis vaidlusteemal mingil muul põhjusel palju mõelnud: nad põhjendasid ja selgitasid oma seisukohti, tõid huvitavaid näiteid. Ja aktsepteerisid vastaskõnelejate seisukohti - võrreldes ägedate telefoorumitega oldi Saku Gümnaasiumi aulas kaaslaste vastu palju tolerantsemad.

Meeldis, et vahepeal sai vaadata videoklippe õpilaste arvamustega ja et vaatamiseks oli pakutud üsna vastandlikke seisukohti. Ja et foorum oli üles ehitatud nii, et saalis istuvad gümnaasistid said korduvalt oma arvamuse välja öelda.

Muidugi ei saadud ka poliitikutest rääkimata. Pisut üllatasid videolõigud. Näidati Kaja Kallast, Harjumaalt valitud Riigikogu liiget, oma poliitikutee alguses, kui ikka eksimusi juhtub. Ja Edgar Savisaart Tallinna linnapeana - nii palju nähtud-korratud, pealegi võõras omavalitsus. Ehk oleks ka põnevamaid näiteid? ➤

Kas Eestis on heaoluühiskond? Foorumilaua taga arutlesid (vasakult) Lennart Lind, Kelli Eilart, Priit Kasemaa, Karin Tenisson-Alev ja Urmo Kübar.

Gümnasistid kuulasid ja löid keskustelus agaralt kaasa. Fotod: ☺☺

◀ Lk7

Meelde jäid osalejate mitmed huvitavad ütlused-mõtted-näited-ettepanekud. Nii rääkis Karin Tenisson-Alev lähenevatele kohalikele valimistele viidates, et volikogu peaks koosnema erinevate elanikegruppide esindajatest, ka noortest. Vallasekretär julgustas koolinoori päris oma valimisliiduga kandideerima. Miks mitte!?

Urmo Kübar kõneles sallivusest ja sotsiaalsest tõrjutusest. Ta väitis, et alkoholi tarbimine on Eestis teatud piirini vägagi soositud. Kuid kui inimene selle nii hapra piiri ületab, saab seni

„lahedast kujust“ otsekohe tõrjuti, asotsiaal, kellega enam üldse ei arvestata.

Kelli Eilarti sõnavõttudest jäi kõlama ilus mõte, et ühiskonnas peaks kõige tähtsam olema inimene. Kui see nii on, ongi tegu heaoluriigiga. Meil Eestis on paraku inimesest tähtsamatki.

Kui foorumi lõpuminutitel paluti suunduda kas vasakule või paremale, olenevalt sellest, kas Eesti tundub heaoluriigina või mitte, otsustas enamik õpilasi jääda kuhugi keskele - järelikult arvas suur osa saalis istunud gümnasistidest, et oleme kusagil „pooltel teel“.

Kust tulevad „beebi-Kurtna Kooli õpilastest

PRIIT JÕE

Kurtna Kooli direktor

Sel õppeaastal on Kurtna Koolis käsil esimene Keskonnainvesteeringute Keskuse (KIK) rahastatud projekt. Selle peamiseks eesmärgiks on suurendada õpilaste arusaama üksikisiku ja tema valikute tähtsusest elukeskkonna säilimisel. Kindlasti pole vähem oluline suurendada õp-
peainetevahelist lõimumist ja arendada koostööoskusi nii õpilaste kui ka õpetajate vahel.

Hiina vanasõnagi ütleb: „Ütle mulle ja ma unustan. Näita mulle ja ma mäletan. Kaasa mind ja ma saan aru.“ Kuidas oleme kaasanud õpilasi, et tõsta nende keskkonnateadlikkust ja liikuda loodussõbraliku ning jätkusuutlikke põhimõtteid edasi andva kooli suunas? Projekti olulisemaks osaks on klasside uurimuslikud tööd. Seepärast alustasime õpetajate kui uurimustööde juhendajate koolitusega. Saaremaa Ühisgümnaasiumi direktor **Viljar Aro** andis ülevaate oma kooli kogemusest uurimuslike õpilastööde korraldamisel. Ta tõi välja põhilised komistuskivid, miks siia maani pole suudetud heal tasemel uurivat projektõpet koolides kohaldada, aga ka õpetaja muutunud rolli uue õppekava valguses. Tõdesime, et olulisel kohal on õpilane, mitte programm, mida tuleb õpetada. Hea lähtepositsioon edukaks projektiks oli seega loodud.

Igale klassile on määratud oma uurimisvaldkond. Teemaga tutvutakse nii teoreetiliselt kui ka praktiliselt - klassid külastavad keskkonnasõbralikke ettevõtteid. Juba on käidud tutvumas kõõgiljakasvatusega (Kiltsimäe talus ja Kadarbiku talus), eestimaise piima, jogurti ja juustu valmistamisega (Esko talus), jäätmete ja pakendite taaskasutuse võimalustega (Tallinna Prügilas ja Pakendikeskuses), looduskosmeetika tootmisega (OÜ-s Nurme-seep), ravimtaimede kasvatamisega (Põhjala talus), mahemaiuste valmistamisega (perefirma Karli ja Linda Maiustused) ja

keskkonnasõbralike trükiste tootmisega (OÜ-s Ecoprint). Pärast ettevõtete külastamist meisterdasid õpilased seinapla-
katid, mis riputati aatriumisse kõigile vaatamiseks üles, et tutvustada, mida uut ja huvitavat õpiti. Näiteks 8. klassi õpilane kirjutab: „Enne minekut oli meil palju eelarvamusi ökomaistuste kohta. Oletasin lihtsalt, et nad pole nii maitvad kui tavalised maiustused. Eksisin, sest kui me Karli ja Linda Maiustuste pere-
ettevõtet külastasime ja saime mahemaiuseid maitsta, olid need isegi paremad kui tavalised maiustused ning vägagi sööda-
vad.“ 3. klassi õpilased said teada, et vanasti, kui seepi tehti, jooksis terve küla laiali - seebi-
keetmise lõhn oli kohutav. Räägiti ka omatehtud tükiseebi eel-
test poes leiduvate šampoonide ja dušigeelide ees.

Hetkel keskenduvad õpilased uurimusliku projektitöö sisu mõ-
testamisele - kuidas võimalikult huvitav, igapäevane ja tähendusrikas projekt valmis saaks. Milline on meie igapäevase rolli ja võimalus jätkusuutliku arengu tagamisel? Mõned klassid on juba haaranud härjal sarvist ning hakanud nähtut-kuuldu ka praktikas rakendama. Kaks nädalat tagasi korraldas 5. klass jäätmetekke vähendamise näda-
la raames kogu Saku vallas an-
netuskampaania, mille käigus kogutud mänguasjad, lauamängud, pusled, raamatud, lasteriided ja -jalanõud annetatakse valla abivajajatele.

10. detsembril toimub 2. ja 4. klasside mahetoidupäev - õpilased valmistavad oma või lapsevanemate retseptide alusel mahedast toorainest koolitoitu. Söögitagemist juhatab Ööbiku gastronoomiaalatu peremees **Ants Uustalu** koos kondiiter **Kertu Lukasega**. Žürii valitud parimat mahetoorainest rooga saame ehk kooli toidumenüüs pakkuma hakata.

Projektitööd kestavad aprillini ning jüripäeval toimub õpilaskonverents, kus antakse ülevaade uuritud teemadest, eesmärkidest, tulemustest ja järeldustest.

porgandid“ ehk kuidas saavad keskkonnateadlikud tarbijad

Loeme näppudel üle, mitu pakendit siin on. Kurtna Kooli 6. klass Eesti Pakendikeskuses.

Esko talu peremees Vello Eensalu näitas 1. klassi õpilastele "heina-konservi" ehk silo. Fotod: Kurtna Kool

Kõike projekti raames toimunud hindab žürii. Konverentsipäeval selgub parima tulemuse saavutanud klass, keda ootab 2-päevane preemiareis mõnda Eesti-maa põnevasse kohta.

Keskkonnateadlike hoiakute kujundamine on seda edukam, mida rohkem kogetakse õpitut läbi praktilise tegevuse. Projekti üks osa näeb ette loodussõbralikest komponentidest toodete valmistamist. Jõuludeks ja emadepäevaks saavad kõik poisid-tüdrukud, sh lasteaialapsed,

meisterdada looduslikust toorainest vahvaid meeneid. Mida täpsemalt, jääb vanematele ja hetkel ka neile endile üllatuseks.

Keskkonnaprojekti esimesed kuud on tõestamas oma lisaväärtust koolielus: toimub õhinapõhine tunni- ja tunniväline õpe. Iga-päevaelu nähtused saavad selged vastused: „Ma ei teadnudki enne, et beebiporgandid on tegelikult tavalised porgandid, et lehmapii on parem kui poepii.“

Tänased õpilased otsustavad, milline saab olema meie tulevik.

Saku Muusikakooli viiulieriala 3. klassi õpilase Ian Erik Ufferti esinemine Poiste Keelpillifestivalil pälvis publiku kauakestva aplausi. Foto: Sirje Müller

Saku Muusikakooli esindaja Kuressaares Poiste Keelpillifestivalil

SIRJE SUBBE-TAMM
Saku Muusikakooli klaveriõpetaja

„Mu süda on tulvil tunnetest, te tõite nii palju head muusikat,“ tänas XI Poiste Kuressaare Keelpillifestivali hing ja korraldaja **Laine Sepp** lõpetamisel kõiki osalejaid. 2.-3. novembril Kuressaare Muusikakoolis toimunud üritus lõi osalejate rekordi: viiuli-tšello-kontrabassipoisse oli kohale sõitnud 109, nendega koos 52 õpetajat ja 26 klaverisaatjat, lisaks väga paljude keelpillimängijate emad-isad. Ka seekordsel festivalil osales muusikaõppureid raja tagant - Venemaalt Tverist ja Soomest Lahtist. Saku Muusikakooli esindas 3. klassi õpilane **Ian Erik Uffert** õpetaja **Sirje Mülleri** viiuliklassist. Klaverisaatjana oli kaasas siinkirjutaja.

Osalejate poolt tänasid mitmed poiste juhendajad festivali korraldajat Laine Seppa lillekimbu ja kommikarbiga. Mitu õpetajat kinnitas, et üritus on nii täiuslik, et selle edasiarendamine olevat üsna keeruline ning et ilma selle festivalita ei kujuta keelpilliõpetajad oma õppeaastat enam ettegi. Humoorikalt nentisid lõpetamisel sõna võt-

nud õpetajad, et üritus toimub olenemata ilmast, kehtivast riigikorrast ja raharessursist.

„Väikestena poisid jooksevad, hüppavad, ronivad, ka kaklevad, kõik see arendab nende füüsis. Seevastu tüdrukud mängivad nukkudega, joonistavad - tegelevad käelise tegevusega ja see omakorda arendab vaimset poolt,“ selgitas Laine Sepp, märkides, et nii ongi algklassides tüdrukud poistest vaimset arengult ees ning kui poisid saavad pilli õppima, ei suuda nad pahatihti tüdrukutega võistelda. „Meeshingele on aga eriti omane eneseteostuse vajadus ja nii jäetakse pillimänguõpingud pooleli. Sellest on väga kahju,“ tõdes Laine Sepp. Tema sõnul tunnevad poisid end festivalil, kus ei nimetata klasse ega vanust, kus esinevad kõrvuti suur ja väike, kõik võrdseina ja pingevabalt. Sellises õhkkonnas antakse endast parim. „Nii andunud mängu ei kuule ühelgi konkursil, isegi mitte igal kutseliste muusikute kontserdil,“ rääkis Sepp.

Ian Erik esines festivalil väga edukalt - noorele Saku muusikule oli tunnustuseks kauakestev aplaus, mis kutsus publiku ette korduskummardusele.

Esitluskontsert 1. detsembril Saku Valla Maja saalis oli eriline nii õhustiku, vaimustava kava kui orkestri särava etteaste poolest. Foto: EE

Puhkpilliorkester Saku esitles uut heliplaati

INGRID PÖDER

Puhkpilliorkester Saku jõudis taas ühe tähtsündmuseni - pärast viieaastast vaheaega nägi ilma valgust orkestri teine heliplaat nimega "Vox Flabrum". Publikurohkel esitluskontserdil jõulukuu esimesel päeval Saku Valla Maja saalis mängiti enamikku uuel plaadil olevaid ja ka päris värskeid lugusid. Kava oli vaimustavalt mitmekesine ja esitus särav. Nautida sai nii romantilist klassikat (Schuberti "Serenaad"), igihaljast filmimuusikat (Browni "Singin' in the Rain"), haaravaid rütme (Colemani "Tijuana Taxi", Schneideri-Argenbühli "La Bonita") kui džässimeloodiaid (Hefti "Splanky"). Ja muidugi kaunist jõulumuusikat (Lennoni/Ono "Happy X-mas"). Üllatuse valmistasid aga neli laulvat pillimeest - **Ants Reinholdi, Andrus Poolma, Margus Vellmanni ja Joosep Sanga**, kes kõik Eesti Rahvusmeeskoori liikmed, esituses kõlas saabuvate pühade auks lumemav "Valged jõulud".

Kontsert pakkus teisegi üllatuse - oma esimese etteaste tegi valla muusikamaastiku uustulnuk Saku Mandoliinid. Vähem

1. **La Sorella** (C. Borel-Clers)
2. **Serenaad** (F. Schubert).
3. **Aschberg polka** (F. Güther)
4. **Hulkuri valss** (traditsionaal)
5. **Mul meeles veel** (R. Valgre)
6. **Black Orpheus** (L. Bonfa)
7. **Tijuana Taxi** (B. Coleman/J. Flamingo)
8. **A Whiter Shade of Pale** (G. Brooker/K. Reid/M. Fisher)
9. **La Bonita** (W. Schneider-Argenbühl)
10. **Mack the Knife** (K. Weill)

kui kaks kuud Joosep Sanga käe all tegutsenud mandoliinian-sambel esines tarmukalt ja teenis publiku suure aplausi.

10 looga uhiuue CD võisid kõik kontserdikülastajad ka endale saada. Kuidas mullu oma 45. sünnipäeva tähistanud orkester jõudis taas plaadini? Dirigent Ants Reinhold peab iga 5 aasta tagant plaadi välja andmist ühe orkestri puhul loomulikuks. "Plaadi väljaandmisega kaasneb nii orkestri taseme tõus kui

ka populaarsus vallas ja mujalgi. Uut CD-plaati võib pidada ka aruandluseks orkestri hetketasemest, -võimekusest ja jätkusuutlikkusest. Kindlasti suurendab see noortes huvi orkestri tegevuses osaleda," rääkis dirigent. Plaadi tegemiseks hakati valmistuma juba eelmise aasta lõpul, lindistus toimus Türi He-

listuudios 1. aprillil 2012. Plaadi väljaandmine on aga väga kulukas ettevõtmine. "Et lindistamise kulused kokku hoida, sooritasime vägiteo ja mängisime ühe päevaga kõik 10 lugu sisse," tunnistas Ants Reinhold. Plaat valmis orkestri eelarve, valla MTT fondi lisaraha ja orkestrantide rahalise panuse toel.

Saku muusikaelu ühe suurkuju **Jaak Kinga** poolt 1966 koolikollektiivina loodud ja aja jooksul suureks orkestriks kasvanud puhkpilliorkester Saku on valla kuulsust toonud ja südameid võitnud. Elanud üle vahepealsed mõõna-aastad, alustati uue hoo- ga 2003. Aastast 2008 asus dirigendipulti Ants Reinhold. Täna tegutseb valla esindusorkester muusikakooli tiiva all. Põhilised esinemised on seotud kohalike sündmustega, kuid kontserte on antud ka paljudes teistes Eestimaa paikades ning välismaal. Osaletud on üldlaulupidudel ja muusikafestivalidel. Viimasel 3 aastal on orkester koos kooridega korraldanud väikesaarte laulupidusid Ruhnul, Vilsandil ja Pranglil. Orkester esitab ka tantsumuusikat ja vokaalteoste saateid. Au sees on ansamblimäng.

Orkestris lööb kaasa ligi 30 erinevas eas mängijat, kel kõigil muusikaline ettevalmistus. Enamik orkestrante on Saku elanikud, kuid mängimas käiakse ka lähialdadest ja pealinnast ning muusikakooli õpilaste seast.

Saku publik armastab oma orkestrit: sellest andis tunnistust täissaal 1. detsembri kontserdil. Braavo, puhkpilliorkester Saku!

Saku lõvid jahivad taas heategusid!

TEET LILLEORG

LC Saku, pressisekretär

Saku Lions Klubi korraldab juba kolmandat korda heateo tänuõhtut „Märka heategu!“

Tänuõhtut korraldada on lihtne, lepi asjaosalistega kokku ja muudkui täna. Aga heategudega on veidi teine lugu, neid korraldada on võimatu. Heateod ei sünni ei tunnustuse ega kasutamise eesmärgil. Reeglina heategija ise oma tegu ei märka ja suuremat numbrit sellest ei tee. Siiski on Saku lõvide ja kindlasti ka Saku valla kogukonna südameasi, et heategijaid märgataks ja tunnustataks. Oleme seadnud eesmärgiks leida nii heategijaid kui ka heateo märkajaid. Kahel eelmisel tänuõhtul on märgatud ja tänatud üle kahekümne tubli inimese, kes on leidnud enda sees ülima soovi - aidata ligimest! Just tänu nendele inimestele muutub elu meie ümber paremaks.

Saku Lions Klubi kutsub kõi-

Veli Margus Tinits tänab Hans Tomsonit kauaaegse maleelu edendamise eest Saku vallas. Foto: LC Saku

ki inimesi üles oma igapäevatoimetuste kõrvalt nii suuremaid kui ka väiksemaid heategusid märkama ja kindlasti nendest meile teada andma. Kui sa oled märganud viimase aasta

jooksul heategu, siis palun anna sellest teada **hiljemalt 5. jaanuariks 2013** kas Saku Lions Klubi e-posti aadressil lc.saku@lions.ee või Saku Sõnumite aadressil ss@sakuvald.ee.

Sakus algas jõuluootuse aeg

Advendi ehk ootuseaja saabumist tähistati Saku Valla Majas vokaalansambli Häälemaa kontserdiga. Muusikaõpetajatest lauljad ja pillimängijad **Piret** ja **Tõnu Laikre**, **Elo Toodo-Jakobs** ning **Viljar Kuusk** esitasid lihtsaid südamesse minevaid viise, mõtisklesid elu, armastuse, koos olemise, läheduse üle. Nende kaunid laulud sobisid jõulueelses aeg imelihasti.

Pärast kontserdi lõppu kogunes rahvas vallamaja ette, kus kuusk, igati elus ja ilus, tuledega kaunistatud. Volikogu esimees **Marianne Rande** soovis rahulikkust ja õnnelikku jõuluaega. Hageri kirikuõpetaja **Jüri Vallsalu** süütas esimese advendiküünla. Ta rääkis kohalolijatele, et valgust saab alati jagada. Et jagades valgus ei kao, vaid seda saab hoopis rohkem. Et headusega on samuti - ka headust saab jagades palju. „Jõulud ongi aeg, mil jagada seda, mis meil on,“ tuletas kirikuõpetaja meelde.

Õhtupimeduses sai palju valgust: ühest küünlast süüdati palju teisi. Vallamaja ees kasvaval kuusepuulgi lõid tuled põlema. Need annavad valgust jõuluaja lõpuni. ☺☺

Advendiaja juhatas sisse vokaalansambli Häälemaa kaunis kontsert 2. detsembril. Foto: ☺☺

Saku Tenniseklubi tegemised esimesel

VILJAR KIMMEL
Saku Tenniseklubi

Hooaeg Saku tenniseväljakutel on vihmase suve kiuste edukalt otsa saanud. Kevadel loodud Saku Tenniseklubi eestvedamisel toimus mitu üritust.

Hooaeg algas maikuus turniiriga "Igamehe paarikas". Osales 12 meest, kellest moodustati 6 võrdset paari (paaris vastavalt tugevaim ja nõrgim jne). Turniir oli väga võitluslik. Andsime endast kõik ja enamgi veel. Ühe võistleja jõuvarud said otsa enne lõppu, seepärast ongi juuresoleval pildil ainult 11 vägilast. Võitjaks tulid **Ants Suigom** (tagareas vasakult esimene) ja **Tarmo Palmsaar** (esireas vasakult teine).

Järgmine üritus, Kevadturniir, kippus küll venima, aga vähemalt enne suve algust saime sellegi edukalt lõpetatud. Superfinaalis olid vastamisi Tarmo Palmsaar ja **Rain Sinimaa**. Objektiivselt hinnates võib öelda, et finaali said õiged mehed. Pingelisest mängust väljus võitjana Tarmo.

Juuli lõpus korraldasime sõpruskohtumise Haapsalu Tenniseklubi. Dramaatilise süžee-ga „gigantide heitlus“ möödus suures palavuses. Rasked ilmas-

Pildil taga (vasakult) Ants Suigom, Viljar Kimmel, Sander Zoova, Kalju Väin, Rene Toompuu, Priit Vooglaide, ees (vasakult) Jüri Zoova, Tarmo Palmsaar, Rein Mikk, Tiit Jõgi, Päär Altroff. Foto: Saku Tenniseklubi.

tikuolud andsid võimaluse võrrelda üritust Erna retkega, mille läbivad ainult parimad. Kui mängitud oli 6 üksikmängu, juhtisime 4 : 2. Et üldvõitja karikas koju jääks, oli paarismängudest vaja ainult ühte (!) võitu. Siinkohal mobiliseeris vastane kogu oma jõuvarud, viis kohe- selt läbi klubisisese motivatsio- onikoosoleku, tuletas meelde Haapsalu tennise kuulsusriikast ajalugu ja seda, et nende klubi

auliige on Kaia Kanepi ning kaotuse korral oleks neil silmad tükk aega totaalselt häbi täis. Haapsalu võitiski kõik kolm paarismängu - see ei läinud neil muuseas kergelt - ning sai üld- võidu 5 : 4. Meile jäi lohutuseks lahkete võõrustajate aunimetus. Õnneks on tegu rändkarikaga, nii et meil on tugev stiimul see järgmisel aastal Haapsalus taga- si võita!

Välishooaja lõpetasime 16.

septembril jälle "Igamehe paari- kaga". Osales taas 6 paari. Võit- ja selgus alles viimases matšis: napilt olid parimad **Tiit Jõgi** - **Urmas Link**. Turniir oli tõeli- selt huvitav ja õigustas igati oma nime: esindatud oli mängi- jaid läbi kolme generatsiooni - kõige noorem oli 9-, kõige va- nem 73aastane. Osales ka kaks paari isasid-poegasid.

Tennisehooajale paneb punkti detsembris RaM tennisekesku-

D-vanuseklassi tüdrukud. Tagareas vasakult Hanna-Lisa Kuslap, Karoliina Kais, Marlene Kaljumäe, Anna Suzdalev, Katariina Vardja, Triin Toom, Liisa-Lii Tamme ja treener Jan Harend, esireas vasakult Iti Miina Ulmas, Iris Eller, Katriin Saulus, Grete Daut, Nelemariin Villand, Eliisabet Pedak. Foto: erakogu

Saku jalgpallurite meistri- võistluste hooaeg sai läbi

ARGO ZIRK
Treener

Saku Sporting tõmbas sel- leks hooajaks Eesti meist- rivõistlustele joone alla. 2012. aastal osaleti meistri- võistlustel koguni 8 võistkon- naga.

hooajal

ses toimuv arvult juba II Monsters-turniir Saku TK rändkari-kale.

Statistika põhjal algas Saku Tenniseklubi hooaeg 2012 19. mail, viimane mängupäev oli 17. septembril. Vihma tõttu oli väljak suletud 40 päeva! Mängida saime 79 päeval ja ka nendest olid mõned vihma tõttu poolikud. Osaliselt kinnitab see fakti, et 2012. aastal õiget suve polnudki. Selle aja jooksul tuli kahel väljakul kokku ca 430 mängutundi. Lisaks 2 korda nädalas lastetrennid. Kokku pidasime 4 turniiri.

Klubi tegemisi-toimetusi oleme operatiivselt kajastanud ja rikkaliku pildimaterjaliga varustanud ka Facebookis, kus meie klubil on oma lehekülg.

Oleme mõelnud ka tuleviku-plaanidele. Tänu Saku valla toetavale suhtumisele ja abile loodame läbi Euroopa Liidu rahastamisprogrammide taotleda ressursse, millega saaks järgmise aasta kevadel teha väljakutele дренаazi, samuti planeerida pin-nast ja tõsta väljakukatte kvaliteeti. Järge ootavad hoone remonditööd ning lahendamist vajab tribüüni olukord.

Jääb vaid loota, et hooajal 2013 on loodusjõud tennisistide poolt ja saame väljakute rohkem „valu“ anda.

F-vanuseklassis ehk 2004.-2005. aastal sündinud noorte konkurents astus võistlustulle lausa 3 võistkonda: Saku Sporting I, II ja III. E2-vanuseklassis (2003. aastal sündinud noored) osaleti ühe võistkonnaga. Eel-pool mainitud vanuseklassid ei mängi meistrivõistlusi punktide peale, seega ei saa öelda, mis koha mingi võistkond saavutas. Heameel on aga tõdeda, et kõikide võistkondade kontole jäi nii võite, viike kui ka kaotusi. Ei olnud me oma alagruppide liidrid ega peksupoisid.

D-vanuseklassis (2000. aastal sündinud) mängisid Sportingus nii poisid kui ka tüdrukud. Tüdrukud lõpetasid hooaja III kohaga, võites 3, viigistades 2 ja kaotades 7 mängu. Poiste hooaeg kujunes ülipõnevaks: lõpuni oli

Kiirmale IV Saku karikavõistluste peaturniirist võttis osa 29 võistlejat. Karika võitis Hendrik Olde Rapla maleklubi (pildil parempoolse laua taga vastamisi turniiri korraldaja Hans Tomsoniga). Foto: ES

IV Saku karikavõistlused kiirmales

HANS TOMSON

IV Saku karikavõistlused kiirmales toimusid 24. novembril Saku Valla Majas. Peaturniiril osales 29 võistlejat, neist 11 Saku Maleklubist. Karika võitis kolmandat korda **Hendrik Olde** (Rapla MK) 6,5 punktiga 7 partiist. Järgnesid **Aivo Hommik** (Rae vald) 5,5 p, 3. **Andres Va-**

her (Õhtuleht) 5 p, 4. **Margareth Olde** 5 punktiga, ühtlasi parim naismaletaja. 5. oli **Aivar Kauge** 4,5 p (pälvis Saku MK parima mängija karika) ja 6. **Teet Švilponis** (Saku) 4,5 punktiga.

Noorteturniiri karika võitis täiseduga **Karl Erik Olde**. Turniir oli ühtlasi ka Saku kuni 12-aastaste noormaletajate meistri-

võistlusteks. Kuldmale võitis 4,5 punktiga 6 partiist **Anna Suzdalev**, hõbemale **Iti Miina Ulmas** (4 p) ja pronksise autasu **Anders Raudväli** (2,5 p). Tabeli lõpuossa jäänud **Artur Ulmas**, **Juhan Suzdalev** ja **Marcus Kruustük** said seekord aga väärtuslikke turniirikogemusi.

Ürituse võib lugeda kordaläinuks.

Saku Vallaraamatukogu suleb ajutiselt ukсед

Saku Vallaraamatukogu suletakse **31. detsembrist 2012 kuni 7. jaanuarini 2013** seoses kataloogi üleviimisega uuele raamatukogutarkvarale. Alates 2013. aastast on meie kataloog keskkonnas nimega RIKS, mis pakub lugejale paindlikku, loogilist ja kasutajasõbralikku keskkonda ning parendab andmebaasi administreerimist.

Üleminek RIKSile toob kaasa muutusi vaid neile lugejaile, kes kasutavad veebipõhist kataloogi infootsinguks, raamatute reserveerimiseks, laenutähtaja pikendamiseks. Need lugejad peavad end uues kataloogis kasutajana identifitseerima.

Kogu vajalik informatsioon, samuti juurdepääs uuele kataloogile ilmub Saku Vallaraamatukogu kodulehel <http://lib.sakuvald.ee/>

Ajavahemikus 31. detsembrist 2012 kuni 7. jaanuarini 2013 raamatuid laenutada ega tagastada ei saa. Soovitame kõigil lugemishuvilistel laenutada endale vajalik kogus kirjandust juba detsembris. Viimane teeninduspäev enne sulgemist on **laupäeval, 29. detsembril 2012**. Lugejate teenindamist alustame kõigi eelduste kohaselt 8. jaanuaril 2013.

ENE LODDES, Saku Vallaraamatukogu direktor

esinelik tihedalt koos. Viimase mängu võiduga saavutasid meie noored magusa II koha. See annab võimaluse tuleval hooajal mängida C vanuseklassi esiliigas. Meistrivõistlustel koguti 11 võitu, 3 viiki ja 2 kaotust.

B1-vanuseklassis astusid võistlustulle 1997.-1996. aastal sündinud noored. Väga raskeks kujunenud hooaeg lõpetati IV kohaga, kontrol 2 võitu, 0 viiki ja 8 kaotust.

Täiskasvanute meeskond mängis sel aastal IV liiga põhjatsoonis. Kokku oli 22 mängu, neist 9 võitu, 3 viiki ja 10 kaotust kajastuvad tabelis seitsmendal kohal näol.

Saku Sporting tänab oma fänni ja toetajaid: aitäh, Saku Vallavalitsus, RPK teed ja Saku Pruulikoda!

Teadmine ja julgus arendavad inimest

MARIANNE ÕUN

Reede, 30. novembri õhtul oli Kiisa Rahvamaja valge nii seest kui õuest - Huvitavate Kohtumiste Klubi (edaspidi HKK) raames toimus hooaja avaloeng.

Sellest sügisest muutsime HKK traditsioonilist sisu - isikuse tasandilt õppevormile. Tegime algust paljusid huvitava teema, traditsioonilise Hiina meditsiiniga. Avaloenguga esines nõelraviarst **Malle Lilleberg**.

Sissejuhatavas osas tutvustas külaline Hiina meditsiini tugi-sambaid. Selle õpetuse järgi koosneb universum kahest algest, mis kontrollivad ja täiendavad teineteist. Need on *yin* ja *yang*. Organismi soojendav ja liikumapanev energia *qi* on *yangi* iseloomuga ning toitev ja niisutav energia *yini* iseloomuga. Mees on *yang* ja naine *yin*, õõneselundid on yang ja parenhümatoossed (maks, põrn, neerud) *yin*. Maailm koosneb viiest elemendist: veest, puust, tulest,

ravi. THM kasutatakse põhiliselt krooniliste ja funktsionaalsete häirete raviks. Haiguste raviks ning organismi kosutamiseks peale ägeda haiguse. Sageli on THMst abi haigetel, kes ei kasutata lääne ravimeid nende kõrvaltoimete või allergia tõttu.

Nõelraviarst Malle Lilleberg rääkis kiislastele Hiina meditsiinist.
Foto: Kari Langund

maast ja metallist, mida käsitletakse eeskätt energeetilisest aspektist.

Jah, loeng oli põnev, samas oli tegemist ka tundmatu ja arusaamatu maailmaga. Saalis istuvad Yangid ja Yinid kuulasid ennastunustavalt, saamata ilmselt päris täpselt aru, millest jutt. Sama tundmatu maa kui hiina kirjalpilt! Aga loengu edenedes paranes ka arusaam ja kasvas huvi. Selgus, et viie elemendi teooriat kasutatakse kliinilises praktikas haigusprotsesside diagnostikas ja ravis. Näiteks veele on allutatud neerud ja kusepõis; puule maks ja sapi-põis; tulele süda ja südamepaun, peensool; maale põrn ja magu; metallile kopsud ja jämesool. Põnev - eks ole?! Hiina pärimusmeditsiini järgi on kaa-

sasündinud energia seotud neerudega ja elu jooksul omandatud energia põrnaga. Traditsiooniliseks ravimeetodiks on nõelravi, massaaž, ravitoitumine ja -võimlemine. Inimene saab end paljusküsi aidata, kui ta teab ja oskab. Kuna lektor Malle Lilleberg on ise nõelravile spetsialiseerunud, saime ka sellest täpsema ülevaate.

Õhtu möödus kuulates ja küsimustele vastates märkamatult ja lõpetuseks oli kohe päris kindel, et me jätkame enese harimisega.

Aitäh Malle Lillebergile ja kogunenud publikule! Suur tänu, taustamuusikud **Triinu-Liis Kull** ja **Arvo Laud**!

Järgmine õppetund ehk HKK toimub juba 2013. aasta jaanuari lõpus, siis on külas doktor **Rene Bürkland**.

TOIMETAJA
VEERG

Rõõmuks abivajavatele lastele?

Detsembrikuus muutuvad inimesed paremaks: on headuse, rõõmu tegemise aeg. Aeg, mil olemasolevat ligimesega jagatakse. Nii ka Sakus. Viimastel päevadel on toodud valla sotsiaalhooletandeteenistusele palju maiustusi, mänguasju, raamatuid, riideid, jalanõusid... Enamasti valmis pakke - et ka need, kellele lähedased kingitusi teha ei saa, pühadest rõõmu tunneksid. See on armas ja hea. Hea saajale, võib-olla veelgi parem andjale endale.

Aastaringelt tuuakse kasutatud asju - ilusaid ja korralikke, kellelegi vägagi vajalikke. Möödunud nädalal käis sotsiaalhooletandeteenistuses keegi mees, kaasas kotitäis riideid. Ikka abivajajatele. Kui töötajad hiljem musta prügikoti lahti harutasid, selgus, et selles oligi prügi - äärmiselt kulunud, plekilised ja pleekinud väikelapserõivad, millest osa rebenenud. Ja pesemata. Kas tõesti mõtles tooja, sotsiaaltöötajate sõnul keskealine soliidne härra, et mõni laps tunneb rõõmu katkestest sukk-pükstest, välja veninud ja värvi kaotanud püst või määrduvad aluspesust?! Kuhu pidi see väike inimene nende asjadega minema? Lasteaeda?! Kust need üldse võeti?

Kott oli suur. Nii suur, et oleks täitnud terve prügikasti. Äkki ei raatsinud mees rämpsü aravimise eest maksta ja arvas, et küll vallavalitsus koristab? Koristaski. Seekord. Sotsiaaltöötajad raiskasid kõlbmatuid esemeid sorteerides kiiret jõulueelset aega. Ja väga halb tunne jäi.

Õnneks tuuakse viimastel päevadel palju kingitusi. Uusi ja ilusaid asju. Veel ja veel ja veel. Ikka abivajavatele lastele. Rõõmuks.

INNA MIKLI

Diabeetikute seltsingu tegemistest

AINO KIIVER

Novembrikuu viimane nädal kulub diabeetikute seltsingu liikmetel oma haiguslaseid teadmisi täiendades.

Gümnaasiumis tutvustati võimalikku tervenemist diabeedist ja muudest rasketest haigustest ülikõrgsagedusaparaadi Cemmedi, loodusravimite ja arstide koostöö tulemusel.

Päevakeskuses toimunud koolituspäeval kõneles OÜ Koduõendus spetsialist jalgade kompressravist. Õpetlikud olid kohapeal näidatud praktilised protseduurid, näiteks tugipõlvikute

jalga panemine ilma kiudude võrgustikku kahjustamata. Sai vaadata paari aparaati, millega stimuleeritakse jalgade vereringet. Koolituspäev lõpetati tarbimisalaseid küsimusi küsides ja vastuseid kuulates. Kohal olid esindajad Eesti Tarbijakaitse Liidust ning Tallinna Tarbijakaitse Ühingust. Veresuhkru ja kolesterooli taset jõuti määrata pea viiekümnel inimesel.

Nädal lõppes Paides - sealse tervisepäeva peaesineja oli doktor **Mihkel Zilmer**, kes rääkis mõõdukast söömisest, joomisest ja võimalikult aktiivsest liikumisest. Sai selgeks, et normaalne

söömine on ainus, mis loob vundamendi eduks kõigis eluvaldkondades. Osta sai äsja ilmunud „Normaalse söömise kursuste käsiraamatut“, mis on hea teejuht ja abimees nüüdisaja globaalsel infoprügimäel. Kohal olid ka paljude abivajajate maale toovate firmade ning eestitaise tervisliku toidu tootjate esindajad. Tervisepäeval osalejad said kuulnud tarkusi kohe praktikas proovida - sööke-jooke degusteerida.

Sellel aastal seltsing enam koolitusi ei korralda. Kokku saame järgmise aasta esimesel nädalal.

Teadmiseks annetajatele

Sotsiaalhoolekandeteenistus ootab vaid puhtaid ja korralikke esemeid. Määratud, katkised ja kulunud asjad (pildil) tuleb panna prügikasti.

Loe ka "Rõõmuks abivajajatele lastele?" lk 14.

Lokuti küla sai tuletõrjeveehoidla

Lokuti külas asub endise Saku Nädissovhoosi ajal Lokuti suurfarmi pärast rajatud betoonplokkidest tuletõrjeveehoidla, mis oli aastate jooksul oma veepidavuse kaotanud ja seisis tühjana. Lokutil on küll tsentraalne veevarustus koos kaevuga olemas, kuid see ei võimalda tulekustutusvee tagamiseks hüdrantide paigaldamist. Et tagada küla tulekustutamiseks vajaliku veekoguse olemasolu, lasi vallavalitsus käesoleval aastal veehoidla rekonstrueerida. Tööde tegemiseks kasutati valla turvalisuse eelarves olevat raha.

TOIVO ALASOO

Tehnilise infrastruktuuri spetsialist

Leitud

5. detsembril leiti Saku Tervisekeskuse ees olevalt mänguväljakult mobiiltelefon. Telefoni saab tööpäeval kätte Saku Tervisekeskuse registratuurist.

"Tooge oma pesumasin ise tagasi!"

EPP JOALA

Tarbijakaitseamet

Imselt igaüks meist oskab sisseoste tehes küsida müüjalt, kui pikk on ostetud kauba garantii. Vähem on aga teada fakt, et olenemata kaupmehe pakutavast garantiist on igal ostjal tegelikult õigus esitada puuduse ilmnemisel kauplejale kaebus kahe aasta jooksul.

Selline kaheaastane kaebuse ehk pretensiooni esitamise õigus on kirjas võlaõigusseaduses. Seal on kirjas seegi, et puudusega kauba puhul saab tarbija nõuda toote parandamist või asendamist ning kui see pole võimalik, siis ostusumma tagasimaksimist. Kuigi need õigused on sätestatud seadusega, leidub Eestis siiski kaupmehi, kes üritavad neid kas teadmatusesest või tahtlikult piirata. Näiteid sellisest tegutsemisest on mitmeid.

Tarbijakaitseametile on teada olukorrad, kus kaupmehed üritavad ebakvaliteetsete jalanõude eest pretensiooni esitanud tarbijatele tagastada vaid osa jalatsite väärtusest. Näiteks, kui ekspertiisis selgub, et jalatsitel on tootmisviga, ent samas on ka tarbija eksinud jalatsite hooldusel, rõhuvad kaupmehed sellele, et jalanõude väärtus võrreldes algse hinnaga on langenud ja teevad ettepaneku kompenseerida vaid jalanõude jääkväärtus. Selleks aga kaupmel õigust pole: tõestatud tootmisvea puhul on kaupmel kohustus kompenseerida tarbijale kogu ostusumma, mille kliendiga kokkuleppel võib välja maksta ka kinkekaartides.

Palju vaidlusi tekib seoses pikalt remondis olnud toodetega. Kui kaupleja on puudusega toote remonti saatnud ja parandamisega läheb põhjendamatult kaua aega, on kliendil õigus müügilepingust taganeda ehk raha tagasi saada. Teada on juhus, kus müüja võttis tarbijalt vastu tootmisdefektiga teleri ja lubas selle parandada. Teler oli remondis mitu nädalat ja tarbija päringu peale, kui kaua veel aega võib kuluda, andis kaupmees vastuse, et oodata tuleb veel vähemalt kuu. Tarbija soovis see-

KASULIK TEADA

- Kui kaubal või teenusel on ilmnunud puudus, võta kaasa ostu tõendav dokument (tšekk või pangaväljavõte) ja pöördu esmalt suuliselt kaupleja poole.
- Kui suulisele kaebusele ei reageerita, esita kirjalik kaebus, märkides ära oma nime, kontaktandmed, kaubal või teenusel esinev(ad) puudus(ed) ja omapoolne soovitatav lahend. Lisa kaebusele ka ostutšeki või pangaväljavõtte koopia.
- Sul on esmalt õigus nõuda asja tasuta parandamist või asendamist, kui see pole võimalik või parandamine ebaõnnestub, saad nõuda ostuhinna alandamist või kogu ostusumma tagastamist.
- Kaupleja peab kaebusele vastama kirjalikult 15 päeva jooksul.
- Kui vastust ei tule, pood keeldub kaebust lahendamast või lahendus ei vasta sinu ootustele, võid pöörduda tarbijakaitseametisse.
- Näpunäited, kuidas esitada kaebust, leiad tarbijakaitseameti veebilehelt www.tarbijakaitseamet.ee või tarbijakaitseameti videokanalist Youtube'is www.youtube.com/tarbijakaitseamet.
- Tarbijakaitseameti nõuandefone on 1330 või 620 1707, e-post info@tarbijakaitseamet.ee, aadress Rahukohtu 2, Tallinn 10130.
- Kauba puuduse kõrvaldamisega seotud kulutused, näiteks posti-, veo-, tööjõu- ja materjalikulud, peab tasuma müüja.

peale lepingust taganeda, ent kaupmees polnud nõus raha tagasi maksma. Tegelikult oli tarbijal selles olukorras õigus, talle oli tekitatud põhjendamatuid ebamugavusi remondiga ületatud nn mõistlik aeg.

Levinud eksimus on seegi, et kaupmees võtab puudusega toote korduvalt parandusse. Korrektne oleks juhul, kui parandamine ei õnnestu, toode asendada või raha tagasi anda. Hiljutisest praktikast on teada situatsioon,

kus tarbijal tuli oma uut mobiiltelefoni korduvalt remontida lasta. Inimene küll soovis esimese remondi ebaõnnestumisel telefoni tagasi anda ja ostusumma tagasi saada, kuid kaupmees sellega nõus polnud. Antud juhul eiras kaupmees kliendi soovi tootest loobuda täiesti põhjendamatult. Ainult esimesel korral, kui tootel defekt tuvastatakse, on kaupmel õigus ise valida, kuidas olukorda kõige mõistlikum lahendada - kas toode parandada, asendada või raha tagasi maksta. Edaspidi peab kaupleja arvestama juba tarbija soovidega.

Tihti peale eksitakse ka kauba puuduste kõrvaldamisega seotud kulutuste kompenseerimisel. Kui on tuvastatud tootmisdefekt, on kaupmees kohustatud tasuma kõik puuduse kõrvaldamisega seotud kulud, sealhulgas posti-, veo-, tööjõu- ja materjalikulud. Selle reegli vastu eksitakse sageli suurte kodumasinate puhul. Näiteks olukorras, kus tarbija äsja soetatud pesumasin lakkab töötamast, soovib müüja selle kauplusesse tagastada. Kui juhtub, et tarbijal puudub selleks võimalus, pakub kaupmees välja variandi, et remondimees tuleb pesumasinal ise järgi, kui tarbija transpordikulud kinni maksab. Seadusest tulenevalt on kaupmees kohustatud veokulu ise tasuma.

Rõhutada tuleb sedagi, et garantii ja pretensiooni esitamise õigus on kaks erinevat asja. Nagu juba märgitud, tuleneb pretensiooni esitamise õigus võlaõigusseadusest ja kehtib igal juhul kaks aastat. Garantiid pakuvad kaupmehed aga vabatahtlikult. Kui kaupmees tahab kliendile garantiid anda, peab ta pakuma soodsamaid tingimusi, kui kohustab seaduslik kaheaastane kaebuse esitamise õigus. Garantiiga lisanduvateks eelisteks võib olla näiteks kaebuse esitamise õiguse kestvus rohkem kui kaks aastat, toote parandamise ajaks asendustoote pakkumine jms. Müüja teade, et kuue kuu jooksul võib ostja puuduse tekkimisel kauplusele kaebuse esitada, ei ole garantii, vaid ostja seaduslik õigus.

KODANIK ARVAB

Hinnatõusust

Mõni aeg tagasi ilmus Saku Sõnumites AS-i Saku Maja teade, et Konkurentsiamet kooskõlastas uue soojusenergia piirhinna, mis eelmisest hinnast ca 15% kõrgem.

Sulge haarama sundis mind aga sama firma juhatuse esimehe selle aasta 9. novembri Saku Sõnumites ilmunud artikkel („Muutuvad vee- ja kanalisatsiooniteenuste hinnad Saku vallas“, lk 5 - toimetust) uutest vee- ja kanalisatsioonitasudest, mis eelmistest koguni 50% kõrgemad. Muide - Saku alevikus on vee ja heitvee maksumus ühesugune, see näitab filigraanset kalkuleerimist!

ÜVK suurprojekti peamiseks eesmärgiks oli (ja on) amortiseerunud ebaökonomsete torustike, mille soojakaod kuni 15% maksis kinni tarbija, välja vahetamine. Järeldan eelnenust, et seni kehtinud piirhinnas oli arvestatud firma kasum (arvata-vasti ärisaladus!) ja tarbija poolt kinni makstud trasside soojakaod. Uute torustike puhul vähenevad soojakaod 2 korda - kui kokkuhoidu pole, kaob mõte nii suurt tööd üldse teha. Seega hoiab firma kokku vajalikul hulgal soojusenergia tootmiseks vajalikku kütust, jätab selle kasumi endale ja siis kergitab veel mõistusevastaselt uut piirhinda!

See mõjub tarbija rahakotile.

Odavam soojusenergia tootmiseks tuleks rekonstrueerida endise instituudi katlamaja DE-tüüpi katel hakkepuidule. Vajalik tootmispind on olemas, kuna valla arengukava järgi leitakse jäätmete hoiuplatsile uus asukoht. Hea arhitektuurse lahenduse korral ei tohiks katlamaja laiendus ümbrust ja silma riivata - on ju sealne piirkond niikui-nii tehnohitistega hoonestatud. Arvan, et asi tasub ajamist.

Eespool mainitud artiklis on kirjas, et seni valla poolt kinnitatud vee- ja kanalisatsioonihindades on igal juhul arvestatud firma kasum. Teadmata neid numbreid, järeldan, et tulukus 2% on arvestatud olemasoleva ja taotletava hinna vahest. Mitte ükski äriettevõtte ei saa olla 2%-lise tulukusega jätkusuutlik.

Artiklis on üheks hinnatõusu põhjuseks märgitud teenindustsooni suurenemine ehk täiendavate torustike kasutuselevõtt. See põhjendus pole tõsiseltvõetav, kuna uute torustikega liituvad uued tarbijad, kes samuti teenuste eest tasuvad. Uute torustikega vähenevad, mitte ei suurene hoolduskulud - rikete ja avariide arv on nullilähedane.

Samuti ei saa hästi aru, kui palju suurenevad keskkonnata-ressursitasut ning miks see toob tarbijale suurema maksukoormuse. Keskkonnatasude vähendamiseks peaks operatiivselt tegema biopuhasti rajamisega,

selle jaoks on võimalik taotleda kuni 90% keskkonnatoetust.

Artiklis on ainuke mõistetav argument elektrienergia kallinemine - teenusepakkuja kompenseerib selle hinnatõusuga. Millisest allikast aga eraklient hinnatõusu kompenseerib? Eks ikka oma kõhu arvelt!

AS-i Saku Maja omanik on vald, sestap tahaksin küsida, kas vallal ei ole vahendeid, et katta väiksema sissetulekuga inimeste maksukoormuse tõusu - kasvõi osaliselt ja kasvõi diferentseeritult? Kuigi oleme jätkusuutlikkusest 4. omavalitsus, on ometi ka meie vallas inimesi, kellel pole olnud oidu rikkaks saada, on pensionäre, kes ragistavad ajusid, et eluga toime tulla. Mida arvab sotsiaalhoolekandeteenistus?

Äkki peaks vallajuhi mõtlema, kas Saku mõisapargi tiigi paisutamine kalastajate mekaks, mis halvendab jõearsete alade kasutust ja elukvaliteeti, samuti Kurtina järvede paisutuskava, on täna väga vajalikud projektid - vaatamata saadavatele toetustele tuleb vallal ikkagi välja käia oma, vabandust! maksumaksja raha.

Kõigele vaatamata on Saku vallas hea ja turvaline elada. Loodan, et seik, kui tuttav inimele pärast vallaametnikuks saamist teatab, et nüüd ta enam peaaegu ei tunnegi mind, ja hakkab teietama, on erandlik. Loodan, et vallavõim ja monopoolne Saku Maja suudavad vahel mõelda selliselt, et nad on paika

pandud inimeste teenimiseks, mitte vastupidi.

Et eelkirjutust ei jääks minoorset alatoonni, lõpetuseks hea uudis. Nimelt ennustavad targad euro tuleviku prognoosijad, et 50 aasta pärast elab Eesti rikkamalt kui Prantsusmaa. See ju väike viiga, et praegune valitsus unustas nulli ära - null ju polegi number. Nii et kannatagem väheke, elu läheb kindlasti paremaks!

TOOMAS VAHEMÄE

Saku elanik aastast 1974

Vastab vallavanem KUNO ROOBA:

Vallaelaniku meelepaha AS-i Saku Maja uute Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud vee- ja kanalisatsiooniteenuste hindade osas on mõistetav. Kes meist sooviks hindade tõusu! Samas tuleb Saku Maja puhul aru saada, et tegemist on valla jaoks elutähtsat teenust osutava ettevõttega, kelle tegevus peab ka pikemas perspektiivis jätkusuutlik olema. Teenustele kehtestatud hind peab tagama vee- ja kanalisatsioonisüsteemide toimimise ja võimaldama teha jooksvaid investeeringuid. Vald kui Saku Maja omanik ei soovi ettevõttest sotsiaalasutust teha.

Selleks, et vee- ja kanalisatsioonihindade kooskõlastamise protsessi paremini mõista, toon mõned näited. AS-il Saku Maja kulus hindade kooskõlastamisele 4 kuud, Konkurentsiameti poolne otsus on 59 lehekülge pikk. Hindade kooskõlastamise meetodikaga on kõigil võimalik tutvuda Konkurentsiameti kodulehel. Samal lehel on väljas ka teistele vee-ettevõtetele kehtestatud hinnad. Hinnataotlus kooskõlastati 4,53%-lise tulukusmääraga, arvestatuna varade mahust. Meetodika oleks võimaldanud AS-il Saku Maja taotleda maksimaalselt 7,92%-list tulukusmäära.

Mis puudutab erinevate hinnatõusude mõju madala sissetulekuga elanike toimetulekule, siis selle küsimusega vald tegeleb. 20. detsembri volikogu istungil on muutmisel valla poolt eraldatava toimetulekutoetuse määramise aluseks olevad eluruumi alaliste kulude piirmäärad. Uute piirmäärade puhul on teadaolevaid muutusi kaugkütte, elektri, vee- ja kanalisatsiooniteenuste hindades arvesse võetud.

Terakese sai prügimaja

Lasteaias Terake sorteeritakse prügi juba mitu aastat. Arvasime, et lapsed teavad täpselt, missugusesse konteinerisse läheda paber ja missugusesse olmeprügi. Aga võta näpust - mahavisatud prahi hulgast ei osanud lapsed õigeid asju õigesse konteinerisse panna. Siis tulid appi „prüksikuteks“ kostümeeritud õpetajad, selgitasid lastele, miks ja kuidas prügi sorteerida. Seejärel lükkasid lapsed suured konteinerid uude prügimajja. Terakese prügimaja pani püsti Karlaane OÜ. EVE LAIVERIK. Foto: Sirje Oja

MIS JUHTUS

Põhja Prefektuur

Õöl vastu 5.12 varastati Kiisa alevikus eramust kaks sülearvutit, telefon, naviseade, fotoaparaat ning rahakott sularaha ja dokumentidega. Kahju on kokku vähemalt 3000 eurot.

Põhja Päästkeskus

30.11 kell 17.58 oli Sakus Männiku teel sõiduteel murdunud puu. Saku vabatahtlikud päästjad vabastasid tee.

Tähelepanu!

Seoses ummikutega hommikul tippunnil Saku alevikus muudetakse vallasiseste bussiliinide väljumised varasemaks.

Täpsem info valla kodulehelt ja koolidest. Majandusteenistus

ÜVK uudised

2012. aasta 49. nädalal toimuvad torustike ehitustööd Saku I piirkonnas (peatöövõtja AS Skanska EMV) Staadioni, Tehnika, Sarapu, Teaduse, Tiigi, Põllu, Kastani ja Loo tänaval ning Vahtramäe ja Üksnurme teel.

Saku I ja III piirkonnas ilmastikuolude tõttust teede taastamistööd ja haljastustööd ei tehta.

Saku II piirkonnas (AS Nordecon) on kõik taastamistööd lõpetatud. Liiklusskeemid on üleval AS Saku Maja kodulehel www.saku-maja.ee.

Tuletame meelde, et Põhja-Saku (III) ja Kannikese (II) piirkonnas on võimalik valminud torustikega liituda. Selleks palume pöörduda AS Saku Maja poole.

MARJU MURUMETS, AS Saku Maja projektiijuht

NB! kõik Pähkli, Tammetõru, Männikäbi, Pärnaõie, Kastani tänava ja Vahtramäe tee kinnistuomanikud! AÜ Vahtramäe üldkoosolek

toimub teisipäeval, 18. detsembril 2012 kell 18.30 Saku Vallaraamatukogus Teaduse tn 1.

Otsustamist vajavad järgmised küsimused

- Tänavavalgustuse üleandmine Saku Vallavalitsusele
- Ühistu võimalik reorganiseerimine/lõpetamine
- Uue juhatuse valimine

Informatsiooniks

- Maamaksust vabastamise võimalikkusest kinnistuomanikel
- Ülevaade vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitusest ning trassidega liitumisest
- Ülevaade pooleliolevast AÜ Vahtramäe detailplaneeringust

Lisainfo: 52 17 205

NB! Kõikide kinnistuomanike osavõtt on väga oluline! Juhatus

Kuulutused

Otsime **koristajat** Laagri Home4you kauplusesse. Töö 5 päeva nädalas, 3 tundi päevas. Info tel 639 0639

Pakun pärast kooli tööd **koduõpetajale**, kes aitaks 1. klassi õpilasel tunde ette valmistada. Tel 503 7381

Pakun **massaažiteenust koju või töökohale tulekuga**. Hind: 0,5 h seanss 14.- eur; 1,0 h seanss 19.- eur. Tel 505 6172

Hoonete projekteerimine. Mõõdistamine. Detailplaneeringud. Kasutusloa asjaajamine. Ehitiste ekspertiis ja järelevalve. 522 0023 M. Mikk

Aitame koostada teie majale **ehitusloa ja kasutusloa saamiseks vajalikku dokumentatsiooni**. info@arhipilk.com, tel 5660 0290

Liugused ja riidekapid. Abi kapi või garderoobi projekteerimisel. Parimad hinnad. Telefon 522 1151. www.nagusul.ee

Ohtlike puude hooldus, langes, saetööd! Tel 5551 2104

Ohtlike puude langetamine. Kruvite puhastamine võsast ja puidujäätmetest. Raietööd. Kompleksteenuse. Tel 525 0893, 5626 0344; e-mail info@vahergrupp.ee; www.raietööd.ee

Kaev- ja planeerimistööd laadur-ekskavaatoriga. Tellimine telefonil 550 5507

Puurkaevude rajamine, projekteerimine, pumbad. www.puurkaevud.ee 5191 2748

Korstnapühkija-pottsepp. Küttekahade remont. info@potipoiss.ee; 5807 2581

Müüa aastaringselt lahtiselt ja 40L võrgus **kütte- ja kamina-puud, klotsid, tulehakatus ning saepuru** kotis, vedu tasuta. Tel 501 8594

Kaitseväge Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev / Kellaeg / Tegevus*

7.12	00.01-17.00	Väliharjutus
8.12	10.00-17.00	Väliharjutus
17.12	08.30-17.00	Väliharjutus
23.12	10.30-14.00	Väliharjutus

* Väliharjutus: kasutatakse paupadruneid ja teisi imitatsioonivahendeid. Võidakse kasutada transpordivahendeid.

NB! Vastavalt vajadusele teostab Päästamet harjutusväljal demineerimistööd.

Lisainfo: 503 4102, manniku@mil.ee, <http://harjutusvali.mil.ee>

pakub tööd VEEMAJANDUSE LUKKSEPALE

Töö kirjeldus

- vee ja -kanalisatsiooni-torustike hooldus
- pumbamajade ja pumplate jooksev remont ja hooldus
- veemõõdusõlmede hooldus
- avariiväljasõidud vastavalt graafikule

KONTAKT

**Tiina Tasa, tel 6729189
saku@sakumaja.ee**

Otsime oma töökasse kollektiivi uusi tublisid töötajaid:

- * ELEMENTMAJADE KOOSTAJAID
- * PUIDUTÖÖTLEMIS-KESKUSE OPERAATORIT
- * LAOHOIDJAT-TÖSTUKIJUHTI
- * LAOJUHATAJAT

Asume: Saku vallas Tõdva külas
Lisainfo: tel 503 1596, 673 7700

CV palume saata:
angelika@timbeco.ee
www.timbeco.ee

Sügav kaastunne Heikile ja vendadele kalli ema
MILVI JÕESAARE
kaotuse puhul.

*Sõbrad ja klassikaaslased
Saku Gümnaasiumi
1999. aasta lennust*

MAI MÄEKÜNGAS

Siiras kaastunne
Viivi Rehemaale õe
surma puhul.
Saku sõbrad

*Mis tulema peab - see tuleb.
Kellel saab otsa aeg - see läheb.
Minnes võtab Ta lambist tule ja
süütab taevasse tähe.*
Kallis Kersti! Oleme mõtteis
Sinuga, kui jääd hüvasti
oma kalli
ISAGA.
*Töökaaslased kauplusest
E-Ehituskeskus*

Igaviku radadele on läinud
MAI MÄEKÜNGAS.
Sügav kaastunne Viivile
õe surma puhul.
Halli, Elvi, Aime, Evi

Südamlük kaastunne
Viivi Rehemaale kalli
ÕE
surma puhul.
Ingrid ja Inna

Südamlük kaastunne
Kersti Kolesovale kalli
ISA
kaotuse puhul.
Harju Tarbijate Ühistu

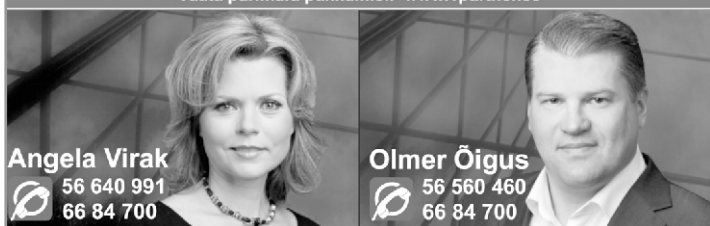
Meid ühendab soovitus

**MARINA
HODUS**
SAKU MAALKLER
KORTERID
509 9765

**MARI
RÕUK**
SAKU MAALKLER
MAAD JA MAJAD
509 3995

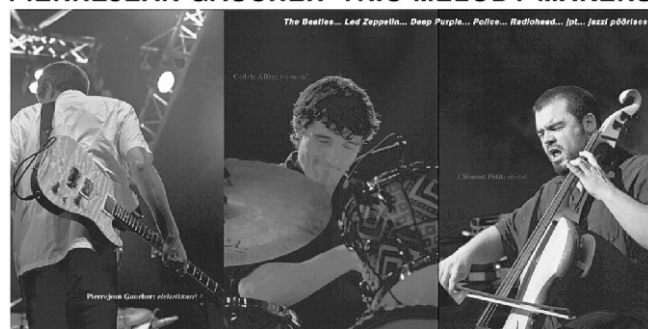
MEIE LEIAME OSTJA!Vaata parimaid pakkumisi: www.1partner.ee**Angela Virak**56 640 991
66 84 700**Olmer Õigus**56 560 460
66 84 700**OST • MÜÜK • ÜÜR • HINDAMINE • INVESTEERIMINE****1Partner**
KINNISVARA**Tule pea
jõulupidu
Saku Pruulikojas!****Lõunasöögid, catering ja peolauad,
sünnipäevad, pulmad, firmaüritused ja
ekskursioonid Saku õlletehasesse**www.pruulikoda.ee
Tel 650 8338 saku@pruulikoda.ee Tallinna mnt 2, Saku.
TERE TULEMAST!**Eakate Tervisepäevad**Ootame kõiki eakaid Südameapteegi Tervisepäevadele
12. ja 13. detsembril Saku Apteegis, Juubelitamme tee 6.

- Õpetlikud tootesitlused
- Tasuta vererõhu mõõtmine
- Soodsa hinnaga vere kolesterooli- ja suhkrutaseme ning kehakoostise mõõtmine (vajalik eelnev registreerimine apteegis)
- Südameapteegi toodete sooduspakkumised
- Ristsõna

Igale uuele kliendikaardi omanikule kingitus ja superpakkumine!

Apteek

Lisainfo tel: 672 8344

PIERREJEAN GAUCHER' TRIO MELODY MAKERS**9.12 Saku mõisas kell 18, kohapeal 2 piletit ühe hinnaga (kokku 10)**M U U I L M A M U U S I K A
KIDÄR KISA TAMME
ACCORD!

- LUMELÜKKAMINE
- KOPP-LAADURI TÖÖD
(lisaks vee- ja kanalisatsioonitööd)
- KALLURAUTOVEOD
- LIIVA, KILLUSTIKU JA MULLA MÜÜK KOHALETOOMISEGA

OÜ KALSEP
Pärnasalu 23,
Saue 76505
Telefon 5346 0382
info@kalsep.ee
www.kalsep.ee**SAKU LOOMAKLIINIK**www.sakukliinik.eu**EELREGISTREERIMINE****551 0623 ■ 604 1997****AVATUD E-R 12.00-19.30****12. detsembril
kell 10-13 toimub
Saku Valla Majas
Eesti-Soome
jalatsivabriku
sügis- ja
talvejalatsite
müük.**Talvesaapad
lambavilla voodriga.**Parimad hinnad!****Riho Tali Õigusabi**
osutab nõustamisteenust
õigusalastes küsimustes.Täpsem info:
web.zone.ee/rtoigusabi/
Kontakttelefon: 58 156 100,
e-post: rtoigusabi@gmail.com**Pakume
raamatupidamisteenust
väikeettevõtetele ja
korterühistutele üle Eesti**
tpbilanss@gmail.com
Tel 518 2645, Terje**Säästa aega -
telli lumekoristusteenus!****Küsi pakkumist:**
info@tuurmaa.ee
+372 5807 0756
www.tuurmaa.ee**Kiisa Haagiste Rent****24 h = 10 €****Tel 56 566 006****PLEKK-KATUS pakub:**
**Katuseplekk,
sileplekk, lisaplekid,
vihmaveesüsteemid**
Vajadusel paigaldus.
Väga hea hind.
Tel 50 65 659, 6565 782
Kadaka tee 4, Tallinn**Võtan müüki ja üürile
kinnisvara
otse omanikult!**Anu Liibek, tel: +372 5661 8216,
kodumail.kv@gmail.com

Saku Gümnaasiumi

TALVEKONTSERT

Südamest-südamesse

13. detsembril, KELL 19.00
Saku Gümnaasiumi aulas

ESINEVAD Saku Gümnaasiumi:
I, II, III, IV ja VI klasside rahvatantsurühmad
mudilaskoor
poistekoor
lastekoor
segakoor

Sissepääs tasuta

Saku Valla Majas

30.12
algusega kell 20

RETROSTIILIS AASTALOUPIDU

70-ndad 80-ndad 90-ndad

laval levimuusikaansambel

NÖÖP

tantsustuudio TANTSUGEEEN
õhtut juhib TONIS MILLING
avatud SÖÖKLA ja PUHVET

Saku Huvikeskus

PIIRATUD KOGUS PILETEID VAI EELMÜÜGIST **18 EUR**
tel. 6 712 403, 51 73 760 või huvikeskus@sakuvald.ee
Vaata ka www.sakuvald.ee/huvikeskus

KUHU MINNA JÕULUKUUL

7. kell 18

Erivajadustega laste jõulupidu Saku lasteaia Terake.

8. kell 15

Jõuluetendus lastele „Nukukese jõuluöö” Saku Valla Maja saalis. Tasuta! Vt lk 20

10. kell 19

Ülevallalise mälumängu „Saku ajukas” III voor Saku Valla Maja suures saalis. Mängu juhib kilbar Mart Vellama.

13. kell 19

Saku Gümnaasiumi talvekontsert „Südamest südamesse” gümnaasiumi aulas. Vt lk 19

14. kell 16

Eakate jõulupidu Saku gümnaasiumis.

15. kell 12

Kajamaa Piirkonna Pensionäride Seltsingu Meelespea jõulupidu Kajamaa koolis.

15. kell 11-15

Suur kogupereüritus „Jõulutelk” Saku Valla Majas. Peaesineja Getter Jaani! Vt lk 20

15. kell 18

Teatriõhtu Kiisa: Kiisa näitetrupi esietendus „Naistemaja” Kiisa rahvamajas. Lavastaja Tiit Rõuk.

16. kell 12

JÕULU-TV: huvikeskuse lastekollektiivide jõulukontsert Saku Valla Maja suures saalis. Vt lk 19

19. kell 19

Saku Muusikakooli jõulukontsert Saku mõisas.

20. kell 15

Kiisa-Kurtna-Tagadi-Roobuka Pensionäride Ühenduse jõulupidu Kiisa rahvamajas.

21. kell 20

Segakoori Tuljak jõulukontsert Saku Valla Maja saalis. Kaastegev Saue segakoor. Vt lk 11

26. kell 15

Metsanurme küla jõulupidu Metsanurme külakeskuses.

NÄITUSED

Filatelianäitus „Eesti vaated kirjaümbrikul“ Andrus Jefimovi erakogust Saku vallaraamatukogus Teaduse 1 (kuni 8.12).

Rahvusraamatukogu rändnäitus „Minu raamat” Kurtna Koolis (kuni 18.12). Õpilaste eksliibriekonkursi võidutööd.

Päikesekilli juubelinäitus - laste joonistused Saku Valla Maja II korruse fuajees.

16.DETS KELL 12

Saku Valla Majas

KONTSERT
JÕULU-TV

ESINEVAD SAKU HUVIKESKUSE
LASTEKOLLEKTIIVID

TASUTA!

Saku Huvikeskus

Kroonika

Saku Vallavalitsuses novembris 2012 registreeritud Saku laste sünid

Meribel Leet
Britta Arva
Ralf Iher

Saku Vallavalitsuses novembris 2012 registreeritud Saku elanike surmad

Heldur Tugedam
Jüri Velleste

Saku
Sõnumid
aastast 1994

Ilmub 2 korda
kuus

Väljaandja:
Saku
Vallavalitsus

Toimetuse:
Inna Mikli
Ingrid Pöder

Reklaam ja kuulutused:
tel 6712 425,
6712 435
ss@sakuvald.ee

Tellimine:
postkontorid
(väljaande
indeks 00952);
toimetuse,
tel 6712 435
ss@sakuvald.ee

HINNAKIRI
1 kuu 0,90
3 kuud 2,70
6 kuud 5,40
12 kuud 10,80

SAKU LIONS KLUBI

kutsu osalema

MÄRKA HEATEGU
Saku vallas tehakse iga päev mõni heategu
**KUI OLED MÄRGANUD
HEATEGU ENDA ÜMBER**

anna sellest teada
SAKU LIONS KLUBILE
lc.saku@lions.ee või
Saku Sõnumite toimetusele

Kaari Sillamaa Laste ja Noorte Muusikateater esitab

**JÕULUMUINASJUTT
NUKUKESSE JÕULUÖÖ**

Silvia Rannamaa jutustuse "Suur mäng" järgi.

**8.detsembril
kell 15
Saku Valla Majas**

TASUTA!

Tellimine: kaari.sillamaa@gmail.com
www.lkkk.ee

Saku Huvikeskus

Saku Huvikeskus

15. detsembril kell 11-15
SAKU VALLA MAJA
ees ja sees

Kogupereüritus

**JÕULU-
TELK**

2012

Avatud kohvikud, supiköök,
jõuluturg! Erinevad esinejad,
hobusaanisõit, lambad,
loterii ja muud üllatused!

**Peaesineja
GETTER JAANI!**

